

IGI NAMBA WAN PAULO MENE KORINTI EMO ENO GAENA

Paulo mene Efeso nape atu nasani igi ewiya Tuwara dubu Korinti nape atu nauwa aeno gaena. Paulo mene gitau dawang zore zo ageware Korinti nape atu nasani awong ge tugata-magata nauna. Korinti napo awiya Grik emora napo baina ara. Napo auna atu emo bauno memeko daigairo mene nasani nauwa. Tuwara dubu Korinti nape atu nauwa amimene igi gaero Paulo atata yewa giro nung abena igi ewiya awong eno gaena. Awiya tani memeko ena arita ge ena nunae-una mitina awiya kora yari sero ayero yena ara.

¹ Na Paulo. Na Tuwa Bayaura bera Kristo Yesura aposolo yero nona. Naka arita otao naname Sostene ² nato niye Korinti nape atu Tuwa Bayaura dubu yero nowa aeno igi ewiya gainenato. Niye Kristo Yesura-una susuuno pewa yewa. Niye dubu nuna yaese sero yau sero punga. Niye eno ayero yenu aune napo sero sero auna emo bauno Tuwa naname Yesu Kristora yazo de ika gatinasani nowa awong aune dema Tuwara dubu yewa ara. Nung Tuwa nunae nu-pema Tuwa naname dema ara.

³ Maung naname Tuwa Bayau aune Tuwa naname Yesu Kristora bayao monone mene kasa ye niniae-una gairo mitaise.

Paulo mene awong kotungno Tuwa Bayau eno dange sena.

⁴ Tuwa Bayau nung Yesu Kristo eno nasani mono iwaing niye eno pungna, arare na niye kotingno be giti nung eno dange sinona ara. ⁵ Nung niye Kristora-una susuuno nona apakana niye eno pugaina – ge me sero keregaora putoung aune kotumao ewezo niye eno diriyegaina, arare na nung eno dange sinona. ⁶ Kristora ge niye eno sewangne, ge amimene ninae-una towang atu tatai pugairo tauyena. ⁷ Arare niye Tuwa naname Yesu Kristo kasa daung yaise diya nasani gera buro auna putoung zo oko kau yero nowa. ⁸⁻⁹ Tuwa Bayau nung Mani nuna Yesu Kristo Tuwa naname nuna-una susumaese sena amimene ge zo sero zo sero ayao nuna-una zo oko mitiya. Nung niye soremari sena. Arare nung amimene kasa yao be nuna-una atu pasena aung dopaese niye soremai tauyero naya be ninae aung yariniya ara.

Korinti emora-una atu gera gagausao kasa yena.

¹⁰ O otao mani nana, na Tuwa naname Yesu Kristora bera ge sana nigipu. Niye gagausero nowa awiya yangdoro kotumao ninae pu dekaongna gaipu dekaongka yai nae. ¹¹ Otao mani, ninae-una towang atu ge kasa yero mitoiya awiya Koloera awiso mene buro na eno sewa nigiwang. ¹² Ge eyao eno sinena era. Ninae-una ena mene eyero sinowi siya, “Nae Paulora emo.” Nupema ena mene eyero sinowi siya, “Nae Apolora emo.” Orata ena mene eyero sinowi siya, “Nae Petorora emo.” Auna ena mene eyero sinowi siya, “Nae Kristora emo.” ¹³ Ae! Kristo nung dekaongka. Arata niye Kristora dubu

dekaongka amimene gagausewa. Ora na Paulo mene niye eno yero i pasaora magayewingta? Aung ara. Arare niye ena mene noeno, “Nae Paulora emo” ayero sinowi? Nupema niye yazo nana Paulo awiya yau sinasani ge ou suwewita? Aung ara. ¹⁴⁻¹⁵ Na naka natope niye ge ou oko suwao. Awiya niye eyero sowi sero na ayero oko yao yewang, “Paulora yazo yau sinasani ge ou suwewangne.” Na niye daigairo ge ou oko suwao, arare na yawa yawa nena. Na Krispoto Gayas awongto gege maze ge ou suwewang. ¹⁶ Nupema zo kotupunena. Na Stefanara awiso dema ge ou suwewang ara. Arata ena awiya na oko gosinena. ¹⁷ Kristo mene na emo ge ou suwanese oko, Bowi Iwaing sero gipero ayanese sena. Arare Kristora i pasao auna putoung aung yoiye sero, na Bowi Iwaing sari sero emo nigao bainane mene saine oko yero nona.

Kristo nung Korayaora Putoung arita Korayaora Nagibo.

¹⁸ Kristo nung i pasaora magayena auna ungwe awiya gera yaora nai papatinowa awong amimene nigitinowa me aung yero noiya. Arata korayaora nagibora nonane amimene zo nigitinonane Tuwa Bayaura putoung yero noiya ara. ¹⁹ Ge gayao zo eyero mitiya era,

Na Tuwa Bayau mene iwaing yaora nagibo emo nigao puro wiwitinowa amimene tamuwa awiya disana aung yariniya. Na emo nigao puro wiwitinowa auna nigao saoyao-oko awiya puro wosarinena.

²⁰ Emo nigao puro wiwitinowa amimene Tuwa Bayaura benaungna atu tauyero dodopinowita? Aung ara. Sao tauyao ge gipao emo mene Tuwa Bayaura benaungna atu tauyero dodopinowita? Aung ara. Tawing euna ge wina-se nasani nowa amimene Tuwa Bayaura benaungna atu tauyero dodopinowita? Aung ara. Tawingna kotumao apakana awiya dau ge. Awiya ganenese sero Tuwa Bayau mene susuwa puro pu daung gaina. ²¹ Tuwa Bayau mene niginu teng yenu emo awong nuka nuyetope nigao nunae mene Tuwa Bayaura susuwa tamari sero yewa teng oko yao yena. Bowi Iwaing tugata yero nonane awiya emo ena mene giro “dau ge” ayero sinowa, arata saineba, Tuwa Bayau mene niginu teng yenu emo ge awiya nigiro puro pu dube gairo nonane amimene zo Tuwa Bayau mene kora yenu iwaing yewangne. ²² Yuda emo mene awong tani putoungne gitau giro aune ge me asari sinowa. Ora Grik emo mene zo awong nigao baina saya nigiro aune ge me asari sinowa. ²³ Nanae mene zo Kristo i pasaora dewa magayena auna ge sinonane Yuda emo awong nigitinowa dubo meko yero noiya, ora emo Yuda oko mene ge awiya nigitinowa dau ge ine yero noiya ara. ²⁴ Arata emo Tuwa Bayau mene yau sero pungna, Yuda emota Grik emo, name amimene Kristora susuwa eyero nigitinonane: Tuwa Bayau mene senu nung korayao naname auna putoung arita korayaora nagibo yero noiya. ²⁵ Emo mene korayaora nagibo Tuwa Bayau mene tauna awiya giro “dau kotumao” ayero sinowa. Arata “dau kotumao nuna” amimene emora kotumao daigati-noiya ara. Orata Tuwa Bayau mene senu Kristo

magayena, susuwa awiya giro “kotumao nuna iyangyao” asero nowa. Arata “kotumao nuna iyangyao” amimene emora putoung daigatinoiya.

²⁶ Otao mani nana, niye nono yero newa aune Tuwa Bayau mene niye yausero pungni, awiya kotungno gipu. Emo Tuwara ge oko nigao mene tawingna nigao baina pumari sero aratapunowa, nigao awiya ninae-una etoka gege mene puro nasani nauwa; emo Tuwara ge oko nigao mene putoung pumari sero aratapunowa, putoung awiya ninae-una etoka gege mene puro nasani nauwa; emo Tuwara ge oko nigao mene emo yazore yari sero aratapunowa, awiya ninae-una etoka gege mene emo yazore yero nasani nauwa. ²⁷ Arata Tuwa Bayau mene emo nigao babuzere awong awiya meng gaese sero niye dau ine awiya yau sero pungna. Tuwa Bayau mene emo putoungne awong awiya meng gaese sero niye emo putoung aung ine awiya yau sero pungna. ²⁸ Tuwa Bayau mene nona mitiya awiya aung yaise sero nona wowosigao arita nona emo gosinowa meko yero noiya, arita nona me aung awiya yangtagairo pungna ara. ²⁹ Awiya tawingna emo zo mene Tuwa Bayaura benaungna atu taung nuna puro witoiye sero, ayero yena. ³⁰ Arata Tuwa Bayau mene niye Kristo Yesurana susuuna. Kristo nung awiya Tuwa Bayau mene pugainu nung korayaora nagibo naname yero noiya. Awiya susuwa eyao eno. Nung name korayenu iwaing yewangne; nung name saenu pewa yewangne; nung zuma naname pugairo pasenana bunao besena ara. ³¹ Arare ge gayao eyero mitiya awiya me yaise,

Zo nung bowi ge sari yero giro Tuwara bowi ge saise.

2

Paulo mene Yesu Kristo i pasaora magayena auna ge gege sinauna.

¹ Otao mani nana, na ninae-una kasa yewang, awiya Tuwa Bayaura ge tugata yari sero emo kotumaore mene saine nasani aune oko tugata yewang. ² Na eyero nigiwang tauyenu aune ninae-una bumuwang: Ge kotumao nana-una oko, na Yesu Kristo i pasaora dewa magayena auna ge bowi gege maze tugata yari bumuwang. ³ Na ninae-una buro putoung aung yero dero yawero o awang yaore kotung-katung yao bainane nasani naungwa ara. ⁴ Ayero nasani ge sao nana awiya emo kotumaore mene sinowa ayero saine nasani oko tugata yewang. Aung ara. Na ge tugata naungwa Owenona putoung kasa daung naunu niye ge nana-una me gosinauwa. ⁵ Awiya emora kotumao oko, Tuwa Bayaura putoung awiya tumo diyaese ayero yewang ara.

Tuwa Bayaura Oweno mene kotumao me name eno tapunoiya.

⁶ Arata emo Tuwa Bayaura gera nawe ge nigao emo me yewa awong eno kotumao me keregairo sinonane. Kotumao me awiya tawingna kotumao ine oko ara. Nupema kotumao tawingna emo tuwa aung yarineya amimene puro yero nowa ayao ine oko ara. ⁷ Nae Tuwa Bayaura kotumao pungyao awiya sinonane. Kotumao pungyao awiya eyero keregaina. Tuwa Yesu

Kristo mene name kora yaise sao. Kotumao awiya emo bauno name nigiro simao waegaore puro nanenese Tuwa Bayau mene tawing oko kasa yaore senu tauyena. ⁸Tawingna emo tuwa nunae-una zo mene kotumao pungyao awiya oko nigiro baingtina. Nigiro baingtatei siya, awiya awong Tuwa simao waegaore nuna aune awiya i pasaora oko dateya. ⁹Ge gayao zo eyero mitiya,

Nona diti moko mene oko gosinowa, arita dawong mene oko nigitinowa, o emora kotumao mene zo oko kotupunowa, nona awiya Tuwa Bayau mene emo bauno nung arata-punowa awong aeno gerena ara.

¹⁰ Nae awiya Tuwa Bayau mene Oweno nuna senu kotumao pungyao awiya keregainu gigiwangne. Oweno nung nona apakana awiya giro wauno aung yero noiya. Tuwa Bayaura susuwa pungyero baingtao awiya dema gosinoiya. ¹¹ Emo awe mene otao nuna-una kotumao gariniye? Emo nung nuka nutope gege kotumao nuna gosinoiya. Arare deka ayero Tuwa Bayaura kotumao awiya emo zo mene oko gariniya. Tuwa Bayaura Oweno mene nata gosinoiya. ¹² Arare name tawing euna oweno oko, Tuwa Bayaura Oweno awiya pumuwangne ara. Awiya nona Tuwa Bayau mene name eno gerena awiya ganenese sero nung Oweno nuna pugainu pumuwangne ara. ¹³ Nae nona auna ungwé didinasani nonane, awiya emora kotumaora ge oko sinonane. Ge Oweno mene nae eno gipinoiya auna teng sinonane. Arare Owenona ge awiya Owenona ge mapu auna sinonane. ¹⁴ Emo Oweno aung amimene nona Tuwa Bayaura Oweno mene pugatinoiya auna

susuwa kau nasani gosinowa ge iwao noi awang sero dotinowa. Awong nona auna susuwa gao ine teng oko. Noeno oko, nona auna susuwa awiya Owenone mene gege nigao ine teng niya ara. ¹⁵ Emo Owenone mene nona apakana auna susuwa gosinowa kasa yero noiya. Arata emo Oweno aung mene zo emo Owenone auna susuwa kau yariniya. ¹⁶ Auna ge gayao zo eyero mitiya, Tuwa moko nuna-una ge awiya awe mene nigiro baingtiro aune nung teng sero gipero ayero yariniye? Aung ara.

Arata name Owenone mene zo Kristo moko nuna-una ge awiya puro nonane ara.

3

Tuwara buro emo auna ge.

¹ Otao mani nana, na gitau ninae-una atu kasa yero emo bauno Owenone eno ge tugata yero nona ayero niye eno tugata yari sero nete teng oko yewang. Noeno oko, niye emo bauno Oweno aung mene naine nauwa. Arare na niye Kristora mani wuire ine ayero sero ge mani wuire mene nigaine yao teng, awiya niye eno tugata yewang ara. ² Tuwara ge ou kuru ine awiya ma tauyao ine, arare na ma tauyao awiya niye eno oko pugao yewang. Na ami mung gege niye eno pugaingwa. Ma tauyao awiya niye minaine yao teng oko. Arata niye yeme eune nona tauyao minaora dema teng oko neya. ³ Niye yeme deka Oweno aung mene yaine yero nowa. Niye sepu. Niye tini kapao gere ge matu yaore yero nowa amimene ⁴ emo Oweno aung mene yaine yero nowita? Ninae-una ena mene “Na Paulora emo” asero nowa, ora

ena mene “Na Apolora emo” asero nowa. Arare ayero sinasani gagausero nowa amimene tebe-tabe Oweno aung mene yaine yero nowa, aeno sinena!

⁵ Apolo nung emo witao oko. Na Paulo, na deka emo witao oko. Nato Tuwara buro-mani gege ara. Nato Tuwara ge niye eno tugata yewangto nigwiwa. Tuwa mene buro nato eno sena teng awiya yewangto. ⁶ Na Tuwara ge awiya ma mae ine yero dubo ninae-una atu urewang ara. Aune Apolo mene zo mawe-yangzi yena ara. Arata Tuwa mene zo gao noi me kasa yero noiya. ⁷ Arare uno-yetero urero ayero noiya nung awiya wosao; nupema mawe buro yero noiya nung deka ayero wosao; arata gao noi me kasa yero noiya Tuwa Bayau awiya witao ara. ⁸ Uno-yetero urero yero noiya, arita mawe-yangzi yero noiya, awongto yao nunato teng dekaongka niya. Burora zuma awiya buro yewato auna teng pugai pumariney-ato. ⁹ Nato Apoloto awiya Tuwa Bayaura buro-mani gege ara. Ora ninae zo Tuwa Bayaura ma buro ara.

Tuwara buro emo nung ibu yao emo ine ara.

Nupema, niye Tuwa Bayaura ibu ara. ¹⁰ Tuwa Bayau mene na eno burora putoung pugaina teng na ibu yao emo me mene yaine nasani ziwong tau-tataware yao urewang dopena ara. Auna tame emo ena mene susuuno ibu gapunowa. Ayao amimene kotung-katung yero yaise. ¹¹ Ziwong urewang dopero mitiya awiya Yesu Kristo ara. Emo mene nung zokero yangdoro ayero zo urao ine oko mitiya. ¹² Arare zi-

wong auna tame zo mene ibu yari sero nona tau-tataware yao zuma bainane – golta, silvata, daba owe kakawere – awiya puro ibu iwaing yarinita, nona iyangyao zuma aung – sowangta, yekota, isata – awiya puro ibu yariniye? ¹³ Awiya nete be bainana atu ibu yao nuna-una susuwa awiya kasa daung yariniya. Auna atu iyao baina mene ibu yena aune buro nuna auna susuwa keregariniya. ¹⁴ Arare emo zo mene ziwong auna tame atu ibu tauyao yariniya, awiya iyao mene ibu awiya awari sero nete sikimai giro emo ibu yena amimene zuma iwaing pumariniya. ¹⁵ Orata emo zora ibu awiya iyao mene awero aung yariniya awiya nung zuma oko pumariniya. Nung aung nariniya ara. Nune beba magayai aune iyaora atu sorariniya ara. Arata yao nuna-una me awiya awero aung yariniya ara.

Emo bauno ge nigao awiya Tuwa Bayaura ibu ara.

¹⁶ Niye Tuwa Bayaura ibu yero nowa, o Tuwa Bayaura Oweno mene ninae-una atu mitao-masi yero mitoiya, awiya oko gao mene yaine yero nowa, awiya! ¹⁷ Emo zo nung Tuwa Bayaura ibu gera yariniya, awiya nung deka ayero Tuwa Bayau mene nung gera yariniya. Noeno oko, Tuwa Bayaura ibu awiya dang ayero sao ara. Ibu nuna awiya niye ara.

¹⁸ Niye dubo ninae oko etegae. Ninae-una zo nung tawing emora ge nigiro dube pugatinasani nigao nuna gai witariniya, emo ayao amimene nigao awiya dotinasani emo dau ine yero nigao me tamaise. ¹⁹ Noeno oko, tawingna kotumao

awiya Tuwa Bayau mene nigitinoi me aung yero noiya. Auna ge gayao zo eyero mitiya era, Tuwa Bayau nigitinoi emo tawingna kotumao puro nasani etegao ge sinowa auna ge mene kapetegairo awong geta mene dumaine yero noiya.

²⁰ Nupema auna ge gayao zo eyero mitiya era, Emo kotumaore auna kotumao awiya piti gege, awiya Tuwa mene gosinoiya.

²¹ Arare niye gagausero tawingna emo nae auna yazo yau sinasani taung ninae oko puro wita. Nona apakana awiya gerao ninae ara. ²² Paulo aune Apoloto Petoro, nae awiya soumani gerao ninae. Tawingna nona apakana, aune nao, aune magayao, aune nona be yeme eune mitiya, aune nona ago kasa yariniya – nona awiya apakana soumani gerao ninae gege ara. ²³ Niye awiya Kristora soumani gerao. Ora Kristo zo Tuwa Bayaura soumani gerao arauwa.

4

Tuwa nung nutope uritira gera buro yero nowa auna susuwa kregariniya.

¹ Niye nae eno gaya Kristora buro-mani arita Tuwa Bayaura ge pungyero mitawe kasa daung yena auna diya dubu yaise. ² Arata diya nung emo tuwa nuna-una ge dimaise sao ara. ³ Arata naka natope eyero sane. Ninaeta emora augao zo mene yao nana-una ge sinasani na puro wosaya na nigana me oko yariniya. Nupema naka natope susuwa nana iwaingta meko i, awiya oko sari-nena. ⁴ Na pasena nana zo oko gosinena. Arata

na pasena aung nena ayero oko sane. Susuwa nana keregariniya awiya Tuwa nata ara. ⁵ Arare niye susuwa keregaora ato oko sae. Tuwa nung nutope kasa yero nona pungyao mitiya awiya keregariniya. Nupema emora mokora mitiya awiya dema keregairo aung yariniya. Ayero yai aune Tuwa Bayau mene nung nutope emo apakana auna yao nunae awiya gosinasani teng bowi yariniya.

Korinti emo awong nuka nuyetope taung puro witiwa.

⁶ Otao mani nana, ge sinena awiya niye susuwa zo gaese sero na yazo nanato Apoloto yau sero sesena. Niye susuwa nanato gosinasani wosiro naora nagibo Tuwa mene emo eno senu gaewa awiya oko daigae. Nupema niye gausero taung ninae puro wiwitasani tawingna emo nae awiya zo puro witiro zo puro wosiro ayero nasani oko nae. ⁷ Awe mene ning emo baina yasese seni? Aung ara. Nona apakana puro yero nosa awiya nine oko tamasa. Aung ara. Tuwa Bayau mene taungno ning eno pugainu puro yero nosa. Arare ning noeno ning nitope taungno yaine sero nasani taung nina puro wiwitosi?

⁸ Oiyee! Niye yemaoko uritira nona pumuwa teng yena ayero sinasani yero nowa. Nupema yemaokore zamena simenane yewa, arare yero nonane, ayero sero nowa! Niye nae daigairo yemaoko emo tuwa yero nowa, ayero sero nowa! Me, emo tuwa yaoware yewi! Ayero yero nae yu-maya ninae-una susuuno aune emo tuwa yarine-nane ara. ⁹ Na gigena eyero niya era. Tuwa Bayau

mene nae aposolo awiya emo bauno apakana auna wosao pugainu nonane. Arare angelota emo apakana nae wosao awiya gosinowa. Awiya emo tuwa zo mene bunao emo ena puro emo magayaora gerao auna-una susupunoiya ayero niya.*

¹⁰ Nae Kristo eno yero emo dau ine yewangne ara. Arata ninae mene zo Kristora-una susuuno nigao bainane yewa, ayero sinasani yero nowa! Nae awiya putoung aung, arataninae zo putoungne. Niye awiya ena mene gosinowa emo witao yero nowa. Ora nanae zo ena mene gosinowa wosao nibamu yero nonane. ¹¹ Nae nona minao oure eno mamagayewangne, amimene deka ayero nonane. Ayero nasani taung wori aung iwo tame nasani garo-masire kau nasani naungwane deka ayero nasani yero nonane. ¹² Nae nona ena tamari sero wawong nanae mene buro yero nonane; nae eno ge meko sinasani nowa aune gao yero nonane; nae iwo yero nowa aune saineba ao-didinasani yaya tapunonane; ¹³ nae gona yero nowa awong yuno kora yero nonane; emo bauno apakana amimene nae gosinowa gau ine yero nonane. Gau sauno augatinonane ayao ine nasani naungwane yeme nenane era.

* **4:9:** Magayao emo ena. Roma emo awong winade-wanade yero nema iwo ena bunero puro tawing nunae-una yesese yero aune bunao emo magayaise sero goma moko zora pugairo ziuno mitauwa winade-wanade yero nasani wina-de yero mamagayero nauwa. Arare be aune emo tuwa mene bunao emo ena amaze magayaora gerao asero awena-una susupunaunu tari diro wina-de yaora be diya yero nasani dopero mitauwa. Paulo mene aposolo emora susuwa amaze tani auna pugairo sena.

Paulo nung Korinti emora maung yena, arare awong te wesō nuna-una naese sena.

¹⁴ Na niye eno meng gao pugari okowata, niye mani awiso nana iwaing ayero sero na niye eno ge pugatinasani ge ewiya gainena ara. ¹⁵ Ninae-una atu Kristora ge diya yao emo daigairo nibamu neita, nowa. Arata mamono mene zo daigairo aung. Naka natope niye Kristo Yesura-una susumaese Bowi Iwaing niye eno sinasani na dekaongka emimene maung ninae yewang, arare nona era. ¹⁶ Aeno niye te wesō nana ago nasani neupu.

¹⁷ Na aeno Timoti, nung Tuwara benaungna atu mani nana me iwaing yero noiya, awiya iyengtena ninae-una butuniya. Nung ninae-una buro na Tuwara dubu napo sero sero yero nowa auna atu buro baungno yero nasani Kristora gera nagibo sero gipero ayero nona, ge awiya kotumao ninae-una atu uwariniya.

¹⁸ Ninae-una ena mene na eno eyero sinowa, “Paulo oko bumariniya.” Na eno ayero sinasani taung nunae puro wiwitinowa. ¹⁹ Arata Tuwa mene nigai teng yai, na nimoi oko ninae-una bumarinena. Buro taung puro wiwitinowa auna ge saora putoung oko, yao nunae-una putoung auna susuwa keregarinena. ²⁰ Noeno oko, Tuwa Bayaura nao seka awiya ge saora nona oko, putoungna nona ara. ²¹ Arare niye sepu. Niye ge nana dedunaya na mani dero kora yaora waung puro bumanese kotupuneita? Orata niye ge nana dimaya na dubora mono pumao aune dubo-ozaore awiya puro bumanese sinei?

5

Pasena baina zo Korinti dubura-una towang atu mitauna.

¹ Ge ninae me eyero sinowa nigitinona ara. Meko baina mou-mesa yao digara-una atu oko kasa yero noiya amimene yeme ninae-una atu kasa yero mitiya, ayero sineya. Emo zo mene maung nuna-una aro waweng puro atiro noiya, aeno sinena ara. ² Arare niye noeno meko ayao awiya ninae-una atu kasa yero mitoi aune niye gosinasani oko gaine yero taung puro wiwitinowi? Niye pasena aeno dubo mininasani pasena emo awiya tunateya, awiya teng yatiya. ³ Na taung nana mene ake etu nasani moko nana mene zo niye taungno niye aune dema atu nasani yaine emo nao awiya yena auna ge nuna eyero sewang aung yena: ⁴ Niye Tuwa Yesura yazora augatinaya putoung nuna arita dubo nana mene ninae-una mitai aune ⁵ emo awiya esegairo Sanda eno yangduwanane dubore taungne nuna matu sisigaise. Ayero yai aune Tuwa Yesura be kasa yai aune ititi nuna mene iwaing mitaise.

Pasena emo esegaese sena.

⁶ Meko amimene mitao gege mitoi niye taung ninae puro wiwitinowa. Anowa na gosinona meko yero noiya ara. Yis maingkoکا mene plawa pupunoi titisero daing noiya, deka ayero pasena emo amimene mitete dubu baina awiya wati-mai pasenana babarineya, awiya oko gao mene yaine yero neya, aeno sina! ⁷ Pasena yangdoro iwaing naese sao mitiya. Isreli emo bauno mene Magayao mene awong Daigaina auna bonene

minari sero lama oko daore yis matu puro augairo yangdoro bret yis aung puro yero nowa Tuwa Bayau mene gosinoi iwaing yero noiya, deka aine niye emo pasena yero noiya awiya esegaya babai aune niye iwaing mitarineya. Noeno oko, Magayao mene awong Daigaina auna bone-nena lama naname awiya yemaoko dewa magayena. Nung awiya Kristo ara. ⁸ Nao naname sekawa awiya Magayao mene awong Daigaina auna oregao be ine ayero sero giro yis matu yangduwanene. Na yis sinena awiya pasenane tani mekore aeno sinena. Tani meko pasenane yangdoro tani iwaing awiya bret yis aung ayao ine puro nasani aune etutero nanene. ⁹ Na gitau igi zo eyero niye eno gaewang ara: “Emo ena mene kuma yero nowa awiya niye awong aune dema oko tairo yero nae.” ¹⁰ Ayero gaewang, awiya emo diga mene kuma yero nowa, tawingna nona eno dubo-dubo yero nowa, nona ugaing puro yero nowa, tuwa etegao bowi yero nowa – awong aeno oko sewang. Niye emo ayao awiya yangduwao teng oko ara. Niye tawingna etu narineya deka ayero emo ayao awiya niye aune dema narineya. ¹¹ Na susuwa euna niye eno igi gaewang: Zo nung nuka nutope “Na ge nigao otao ninae” ayero sinasani bauno ugaing yarinita, tawingna nona eno dubo-dubo yarinita, tuwa etegao bowi narinita, ge meko emo zo eno sarinita, ou tauyao miniro dau yarinita, nona ugaing yariniye – emo ayao aune dema nowi sero awang sewang ara. Nupema nona dema minao awang sewang. ¹²⁻¹³ Na emo Tuwara dubu aune oko susumao goma bautara atu yero nowa auna

ge noeno sarineni? Tuwa Bayau mene emo ayao auna ge sariniya. Orata niye nika niyeto pe emo ena Tuwara dubu yero nowa auna ge saya teng yariniya ara. Pasena emo awiya esegaipu ninae-una towang atu oko naise.

6

Ge nigao zo mene otao nuna gera pugari sero digara-una oko puro babaise.

¹ Ninae-una zo mene otao nuna-una pasena auna susuwa keregai kora yaese sero ge nigao emora una oko pugao diga emo ge oko nigao auna pugai teng yarinita? Aung ara. ² Ge nigao emo name nete diga emo gera pugairo awong awega-ziwega yarinene, awiya niye oko gao mene yaine yero nowa. Arare nete diga emo awega-ziwega yarineya amimene ninae-una ge mamananika ena kasa yero noi noeno oko korayao aung yao yero nowi? ³ Name nete angelora ge sanane aung yaise sao mitiya, awiya niye oko gao yero nowita? Angelora ge sarinene amimene tawingna nona me aung, piti gege, auna ge kasa yai aune sanane teng yero baingtariniya ara. ⁴ Nona me aung piti gege auna ge kasa yero noi aune niye noeno diga emo Tuwara dubu mene gosinowa wosao nowa emo ayao eno puro baungno nowa sero nowa aung yero noiye? ⁵ Niye susuwa ninae giro meng gaese sero niye duwadawa sinena ara. Ninae-una emo zo kotumaore mitai giro ge ena ninae-una atu kasa nai giro puro nuna-una bautunaya kora yero natiya, awiya teng yatiya. ⁶ Arata niye ayero oko yero nowa. Aung ara. Ge nigao zo mene otao nuna zo aune ge

matu nete emo Kristora ge oko nigao amimene sai aung yaise sero nuna-una puro bautunoiya. ⁷Niye otao mani ninae ena gera pugatinowa be aune ge buro amimene niye apakana puro wowosinoiya. Ena mene tani meko benaung giti niye eno yari sero giro yaya niye abena oko yao mitateya, awiya teng yatiya. Nona ninae tebeba ugaing pumaese sateya, awiya teng yatiya. ⁸Arata niye ayero oko yao yero nowa. Niye nika niyetope tani meko benaung giti nasani ugaing yero nowa, awiya otao mani ninae eno yero nowa.

⁹Emo tani meko yero nowa amimene Tuwa Bayau nata Tuwa yero noiya auna nape babao teng oko, awiya niye oko gosinowita? Niye dubo ninae oko etegaipu. Kuma emo, arita tuwa etegao bowi nao emo ta bauno opene daigati nao emo ta bauno mene yaine yero nao emo ta emo enane dema tani meko nao emo ta ¹⁰nona ugaing pumao emo ta nona eno dubo-dubo yao emo ta ou tauyao miniro dau nao emo ta ge meko sao emo ta mani dero nona ugaing pumao emo — emo ayao amimene Tuwa Bayaura nape babao teng oko ara. ¹¹Arare niye ena mene gitau ayero nasani nauwa ara. Arata yeme ewiya Tuwa Bayau mene niye saena ara. Saero nuna yaese nuka nutope gerena. Gerero giginu niye pasena aung ine yewa. Awiya Tuwa naname Yesu Kristo auna yazora aune Tuwa Bayau naname-una Oweno auna putoungna ayero yena ara.

Name taung aingso mene dema Tuwa Bayau bowiyanene.

¹² Niye eyero sinowi siya, “Name ge nigaora gazao ge zo oko mitiya.” Awiya me ara. Arata dena-betena yao ninæ mene niye oko sore-punoiya. “Name ge nigaora gazao ge zo oko mitiya.” ayero sero nowa, awiya me ara. Arata na nona zora soumani oko yarinena. Aung ara. ¹³ Zo mene eyero sariniya, “Wo ma mene tini otirera gerao, nupema tini otire mene wo mara gerao.” Awiya me ara. Arata nete Tuwa Bayau mene awongto etobe gera yai sisigayato aung yariniya. Taung awiya pasenana gerao okowa. Taung awiya nung Tuwara gerao ara. Nupema Tuwa awiya nung taung naname auna diya. ¹⁴ Arare Tuwa Bayau mene Tuwa uwenu iropuna, deka ayero nung name putoung nuna mene uwai iroparinenane. ¹⁵ Name ge nigaora taung aingso awiya Kristora taung aingso yero noiya, awiya oko gao mene yaine yero nowa ara. Arare na ge nigao mene Kristora taung aingso agewa awiya sorero puro towangna bauno zo eno pugarinenita? Aung ara. ¹⁶ Niye eyero gosi-nowita? Emo zo nung towangna bauno zore tayarineyato, awiya awongto dekaongka yarineyato. Auna ge gayao eyero mitiya era, “Awongto etobe amimene taung dekaongka yero narineyato.” ¹⁷ Arata zo nung Tuwara-una susumariniya, awiya awongto dubo dekaongka yero narineyato. ¹⁸ Arare kuma yao awiya tema yero neupu. Pasena ena emo bauno mene yero nowa awiya taung aingso gera yero nowa. Arata kuma yero noiya amimene taung aingso nuna gera nasani Kristo aune tayao nuna awiya dema gera yero noiya. ¹⁹ Tuwa Bayau mene Oweno nuna niye

eno pugainu pumuwa Oweno mene ninae-una toiro mitoiya, arare taung aingso ninae awiya Owenona ibu ara. Susuwa awiya niye oko gao mene yaine yero nowa ara. Arare niye nika niyeto pe ibura maung oko yero nowa. Tuwa Bayau mene ibura maung yero noiya. ²⁰ Nune niye zuma gaero pungna. Arare niye taung aingso ninae mene Tuwa Bayau bowi yero nasani neupu.

7

Yu aro auna ge.

¹ Niye na eno igi gaero na atata yewa auna abena sana nigipu. Emo zo mene bauno aung nari sariniya, awiya teng yariniya. ² Arata dekaongka, dubo-dubora etegao mitiya, arare emo mene bauno atiro nung aune dema iwaing naise. Nupema bauno mene deka ayero, nung emo atiro nung aune dema iwaing naise. ³ Arare emo mene taung aingso nuna awiya bauno nuna eno oko soraise. Nupema bauno mene taung aingso nuna emo nuna eno oko soraise. ⁴ Bauno nung taung aingso nuna auna diya okowa. Awiya emo nuna mene diya niya ara. Ora emo nung deka ayero taung aingso nuna auna diya okowa. Awiya bauno nuna mene diya niya ara. ⁵ Emo bauno, nito taung aingso wina-sorao awiya tebe-tabe oko yaeto. Nito taung aingso sorero isa buro yari sero gitau sero nigayato teng yai be pugairo aune ayero yayato teng yariniya ara. Be pugao awiya aung yai aune nupema tairo neuputo. Nito oko tayao nimoi nete iyangsao yayato Sanda mene nito etegai wina-daigowito sero aeno sinena.

⁶ Atiro naetose sinena, awiya wini ge okowa, nigao ge gege maze sinena ara. ⁷ Dubo nana mene eyero siniya: Nono yero emo apakana amimene nane nona eyao ine nateya. Arata Tuwa Bayau mene name eno putoung tere-tare pugatinoiya. Awiya putoung zo emo zo eno pugairo, putoung zo emo zo eno pugairo, ayero nasani noiya.

⁸ Mani somono aune mani baunodidi arita gamo yu magayao awong aeno eyero sinena era: Awong na ine yero naya teng yariniya. ⁹ Ora awong dubo-dubo yao nunae awiya puro wosaine yao teng oko yai giro atiro yu aro yero naese. Yu aro yero nao awiya iwaing, arata yu aro oko yao wina-ara taungno gege nasani nao awiya meko. Awiya iyao kokoni yao ine ara.

¹⁰ Ora yu aro yero nowa, niye eno wini ge sana nigipu. Ge ewiya dubo nana-una ge okowata, Tuwara bera ge era. Bauno zo mene emo nuna oko yangduwaise. ¹¹ Ora yu nuna yemaoko yangdunuta o yangduwariniya, awiya nung emo aung naise. Ora emo nuna aune nupema otao-gamao yero nari yero giro ayero yaetose. Nupema emo zo mene bauno nuna oko yangduwaise.

Yu aro mene Tuwara gera nao awiya oko gausayetose.

¹² Niye ena eno ge ewiya sana nigaya Tuwara ge oko yaise; ge nana yaise. Ge nigao emo zora bauno nung diga nariniya, awiya bauno amimene nung aune dema nari sero gai teng yai giro oko yangduwaise. ¹³ Nupema ge nigao bauno zora emo diga nariniya, awiya baunone dema nari sero gai teng yai giro oko yangduwaise. ¹⁴ Emo diga awiya

bauno nuna-una gao mene nuna-una seuna ara. Nupema bauno diga deka ayero emo nuna-una gao mene nuna-una seuna ara. Arare mani awiso nunae awiya gaore yero nowa. Awiya aung siya, awiya awong diga nateya. ¹⁵ Diga emota diga bauno mene nebu nuna ge nigao awiya yangduwari yero giro yangduwaise. Ge nigao emota bauno auna bunao zo oko mitiya. Tuwa Bayau mene niye monone dubo iwaingne naese niye yau sero pungna ara. ¹⁶ Bauno, ni kara emo nina gera nagibora yumasa bumarinita aung i, awiya ning oko gosinesa. Ora emo, ning deka ayero bauno nina yumasa gera nagibora bumarinita aung i, awiya ning oko gosinesa.

Tawingna atu mitao Tuwa mene name eno taungna awiya ago nasani uritira gera atu ayero nanene.

¹⁷ Zo nung Tuwa mene tawingna atu mitao nung eno taungna teng ayero naise. Ora Tuwa Bayau mene buro ge nung eno sena teng ayero naise. Na wini ge ewiya Tuwara dubu napo sero aeno tugata nona. ¹⁸ Zo nung taung aingso kapaore nenu Tuwa mene nung yausero pungnuta, awiya nung taung aingso kapao nuna awiya disari oko yaise. Ora zo nung taung aingso kapao aung nenu aune Tuwa mene nung yausero pungna, awiya taung aingso nuna kapaese oko saise. ¹⁹ Noeno oko, taung aingso kapaore naota taung aingso oko kapao aung nao amimene nona me zo oko niya. Tuwa Bayaura ge dipunasani narinene amimene nona me niya ara. ²⁰ Nagibo Tuwa Bayau mene ning eno taungnu nauwasa aune ning yausero pungna, nagibo dekaongka

auna neu. ²¹ Ning emo zora sou buro nauwasa aune Tuwa Bayau mene ning yausero pungnuta, awiya kotung-katung aung neu. Arata souburora bunao besaora nagibo zo kasa yariniya, awiya souburora bunao nina besero aung neu. ²² Zo nung soumani ine yero nenu aune Tuwa mene nung yausero pungna nung yeme Tuwara mani me bunao aung niya. Ora zo nung emo me bunao aung nenu Tuwa mene nung yausero pungna, nung amimene Kristora soumani niya. ²³ Tuwara yu mene niye zuma gaena, arare niye emora sou oko yae. ²⁴ Otao mani, niye buro no newa aune Tuwa Bayau mene niye yausero — taung aingso kapaore newita taung aingso oko kapaoreta, soumaina bunaora newita, soumaina bunao aung newa aune Tuwa Bayau mene niye yausero pungna, nao dekaongka awiya be yeme eune ago nasani Tuwa Bayau aune dema neupu.

Mani somono aune daungse auna ge.

²⁵ Mani daungsera ge Tuwa mene na eno oko pugao. Arata Tuwa mene na sogayero kotumao na eno pugaina, arare ge nana sana nigaya teng yariniya. ²⁶ Be yeme eune iwo baina kasaniya, arare emo bauno aung neita baunone dema neya, amimene ahero naese sinena. ²⁷ Baunone dema nowa amimene bauno yangduwari oko kotumae. Arata niye somono nowa amimene bauno pumari oko kotumae. ²⁸ Ora bauno atari yero giro atasa amimene pasena oko yariniya. Ora mani daungse zo mene emo atari yero giro atariniya amimene pasena oko yariniya. Awong atiro narineya amimene taungna nona eno taung daore

narineya. Arare nane niye taung dowi sero sinena ara.

²⁹ Otao mani nana, ge ewiya sana nigipu. Tawing besugatinai yaya tamarinene auna be nugu niya. Arare baunone nowa amimene bauno aung mene yaine naese. ³⁰ Zi sinowa amimene zi oko sao mene yaine naese. Yawa yawa yero nowa amimene yawa yawa oko yao mene yaine naese. Nona zuma gainowa amimene nonana maung oko yao mene yaine naese. ³¹ Tawingna nona puro moni buro yero nowa amimene tawingna buro tauyao oko yao mene yaine naese. Noeno oko, tawingna benaung gosinonane awiya sisigari nasani niya.

³² Niye kotung-katung aung naese aeno sinena ara. Emo nung bauno aung noiya amimene Tuwara burora kotung-katung yero noiya. Awiya Tuwa mene buro nuna gai iwaing yaise ayero yero noiya ara. ³³ Arata emo nung bauno atiro puro noiya amimene taungna nona eno kotung-katung yero noiya. Awiya bauno nuna mene gai iwaing yaise ayero yero noiya ara. ³⁴ Ayero nasani dubo eto nasani noiya. Arare bauno emo aung arita mani daungse awong deka ayero Tuwara buro eno kotung-katung yero nowa. Ayero nasani dubore taungne nunae pewa yero Tuwara gerao yaise kotupunowa. Arata bauno emore mene zo taungna nona awiya eno kotung-katung yero noiya. Awiya yu nuna mene gai iwaing yaise ayero yero noiya ara. ³⁵ Niye iwaing naese ge ewiya sinena. Na yaya niye eno pugari okowata, niye tebe-tabe nowi sero, dubo ninae dekaongka pugaya Tuwara-una mitaise aeno ge

ewiya sinena ara. ³⁶ Mani somono aune bauno nuna gerao auna ge sana nigipu. Mani somono zo mene nung bauno nuna gerao aune dema nasani aune nao nuka nuna gai teng oko yarinita, nung taung nuna-una ato sao awiya puro wo-saine yao teng oko; arita atari sariniya – awiya atiro yu aro yero naetose. Auna pasena zo oko mitiya. ³⁷ Ora mani somono zo mene bauno nuna gerao oko atao tebeba naise sai tauyarinita, nung taung nuna-una ato sao awiya puro wosiro baingtarinita; ora bauno nuna gerao oko atao tebeba nari sero yemaoko giginu teng yena – nung amimene iwaing yariniya. ³⁸ Pu dekaongna gairo sane. Mani somono zo nung bauno nuna gerao atariniya amimene iwaing yariniya. Arata mani somono zo nung bauno nuna gerao oko atao tebeba nariniya amimene iwaing nibamu yariniya.*

Bauno gamora ge.

³⁹ Bauno nung emo nuna nariniya teng nung aune dema naise sao mitiya. Arata emo nuna mene magayai giro nung emo zota zo pumari yero

* **7:38:** Ge awiya tau-tataware yao. Ena mene zazagairo susuwa zo tapunowa auna darawa yao era: vs 36 Ora emo zo mene mani nuna baunodi emo pumaora teng yai giro nung sorari yero gai teng oko yao yai giro emo eno pugaise. Amimene pasena oko yariniya. vs 37 Ora emo zo mene dubo nuna mene eyero kotumai tau yariniya, “Mani baunodi nana emo oko atao tebeba naise.” Ayero sero gai meko oko yariniya, arata nung eo yero sai teng yariniya, nung amimene iwaing yariniya. vs 38 Arare emo zo nung mani baunodi nuna emo eno pugai teng yariniya. Ora zo nung mani baunodi nuna sorariniya amimene teng yero baitariniya.

giro pumai teng yariniya. Auna gazao zo oko mitiya. Arata diga emo oko, emo ge nigao gege ataise. ⁴⁰ Ora emo nuna magayai aune emo zo oko atao nung emo aung nariniya, awiya iwaing yawa yaware nariniya. Awiya ge nana ara. Arata Tuwa Bayaura Oweno na aune dema mitiya, arare sinena arauwa.

8

Wo tuwa etegao eno pugatinowa awiya ge nigao mene minao teng nita?

¹ Wo diga emo mene tuwa etegao eno pugatinowa* auna ge sane. Niye ena mene awong wo tuwa etegao eno pugatinowa aeno eyero sinowa, “Name ge nigao mene nona apakana auna susuwa gosinonane” asero nowa, awiya me ara. Arata niye ewiya gipu. Nona apakana auna susuwa gao mene taung puro witao tapunoiya. Arata dubora mono pumao mene zo otao soremao tapunoiya. ² Zo nung nigao nuna puro witai giro nung eno eyero sanene, “Nigao nina me oko mitiya.” ³ Zo nung Tuwa Bayau ara tapunoiya nung awiya Tuwa Bayau mene gosinoini mani nuna yero noiya ara.

⁴ Arare wo diga mene tuwa etegao eno pugatinowa auna ge sinasani gagausero mitowa auna ge sane. Tuwa etegao awiya nona me aung. Susuwa awiya me gosinonane. ⁵ Emo diga mene tuwa ewezo mene uritirata tawingna atu yero nowi siya sero bowi yero nowa, awiya gosinonane. ⁶ Arata naname mene zo eyero sinonane: Tuwa

* **8:1:** Soremao Ge zo 1 Korinti 10:25-26 auna atu mitiya awiya gi.

Bayau Mama naname dekaongka mitoiya. Nung nona apakana auna susuwa. Arare name deka ayero nuna gege nenane ara. Nupema, Tuwa dekaongka Yesu Kristo niya. Nune nona apakana yenu kasa yena. Arare name nuna-una susuuno yero nonane. Ayero sinonane ara.

⁷ Arata ge nigao emo ena mene tuwa etegao awiya nona me aung auna susuwa awiya oko giro baingtao yero nowa ara. Awong amimene gitau Tuwara ge oko nigaore tuwa etegao eno “Nung tuwa me” ayero sinasani nawe duwa kotumao nunae ayao ine yena. Arare awong yeme Tuwara ge nigiro nasani wo tuwa etegao eno pugao awiya mininasani tuwa etegao bowi yero nowa aine yero noiya. Awong Tuwara ge maingkoka gege puro yero nowa. Arare wo tuwa etegao eno pugao awiya mininowa moko nunae awang yero noiya. ⁸ Nona minao mene name Tuwa Bayaura-una nugu pugao ine oko mitiya. Nona minao seminarinenane, awiya Tuwa Bayau mene gai wosao oko yariniya. Arita nona noyao minarinenane, awiya Tuwa Bayau mene gai witao oko yariniya. ⁹ Nona apakana mininowa amimene emo dubora tumo diyao maingkoka gege puro yero nowa auna tumo diyao besoiye sero, niye giro baingtipu! Niye angsi mene te nunae dumaine yaya zuwero pasena yaneya. ¹⁰ Ning nitope nona apakana auna susuwa gao ayero sinosa amimene tuwa etegao zora ibu toiro nona mininasani mitasa otao nina zo dubora tumo diyao maingkokare mene ning atu giro te weso nina ago yero wo tuwa etegao eno pugao awiya “mininiya minane” ayero sarinita nowa. ¹¹ Ayero yai ning susuwa gao

amimene ge nigao otao nina dubora tumo diyao maingkoka auna tumo diyao besarinesa. Ayero nasani ge nigao otao nina Kristo mene kora yari sero magayena, nung awiya sisigarinesa. ¹² Niye ge nigao otao mani ninae aeno pasena nasani dubora tumo diyao nunae sisigatinasani nowa amimene Kristo eno pasena yero nowa. ¹³ Arare na nona minao nana mene ge nigao otao nana zo sisigana pasena tamoiye sero, na nung kotungno giro wo ayao yangdoro semini nete magayarinenana arauwa.

9

Emo ena mene Paulo eno izao ge sewa aeno abena sinasani nung noeno aposolo buro nuna zuma aung yero nauni, auna susuwa sena.

¹ Na emo zora soumani yero nonita? Na aposolo okota? Tuwa naname Yesu awiya na oko gao yewingta? Na Tuwara buro yewang niye Tuwara emo bauno oko kasa yao yewita? Aung ara. Na emo zora soumani okowa. Na aposolo yero nona. Na diti moko nana mene Tuwa naname Yesu awiya gigiwang. Tuwara buro yewang me kasa yena awiya niye Tuwara ge nigiwa ara. ² Awiya na buro nana zuma aung yero nona aeno ena mene na gosinowa aposolo me ine oko yero nona, arata saineba ninae una ena mene na gosinowa aposolo me yero nona. Na Tuwara aposolo yero nona awiya nao seka ninae mene keregatinoiya.

³ Na gera pugari sinowa auna ge awiya eyero kapetegatinona. ⁴ Na Tuwara dubu aune nasani nona minaore oure pumao awiya awang sao mitita? Aung ara. ⁵ Aposolo ena aune Tuwara

metamani arita Petoro awong awiya uritira gera buro nasani mani bauno nunae ge nigao aune dema puma sauma yero nowa, arata na ayero yao awang sao mitita? Aung ara. ⁶ Nupema nato Banabato gege mene wawong nanato mene buro yero nasani aune taungna nona nanato tamane-tose sao mitita? Aung ara. ⁷ Ora gorobo emo awe mene gi amine nona minaore awiya moni nuna mene zuma gayariniye? Nupema awe mene urero morero ayero yai me yai auna me oko puro minao yangduwariniye? Deka ayero awe mene wo memene bulimakao auna buro nasani aune ami mung nunae oko puro minao aung nariniye? Aung ara.

⁸ Na ayero sinasani emo ge gege sinenita? Aung ara. Sao tauyao ge Mose mene gaena amimene deka ayero siniya. ⁹ Sao tauyao ge gaena awiya zo eyero mitiya era,

Bulimakao mene buro nina nasani wuit patiro mozaise kotungno giro be nuna oko siki-gase. Nung buro nasani ena mininasani aune buro yariniya.

Tuwa Bayau mene ge awiya bulimakao eno gege kotungno oko sena. ¹⁰ Aung ara. Nung buro emo nae eno dema kotungno sena. Senu nae eno gaewa. Noeno oko, buro-mani buro uno yetero yero igiyero ayero nowa awiya awong tebeba oko yero nowa. Me kasa yai agewa minari sero yero nowa. Ora buro-mani me puro zuwa nape gatinowa awiya awong me ena pumari kotungno ayero yero nowa ara. ¹¹ Nae ninae-una mokora atu uritira nona iwaing urewangne, auna abena taungna nona pumanane gaya meko yariniya,

awiya kara teng yarinita? ¹² Emo ena mene ninae-una atu kasa yero atu nasani Tuwara ge tugata nowa niye awong giro “aposolo me” ayero sero taungna nona pugatinowa pupunowa, arare nae ninae-una atu buro zayewangne amimene nona pumanane teng yero baingtariniya. Arata ninae-una atu nona pumanenese sao, awiya yangduwangne. Kristora Bowi Iwaing auna nagibo gazonine sero, nona ninae yangdotinasani yaya buro apakana dipunasani nonane ara. ¹³ Tuwa Bayaura ibu bainana atu buro yero nowa awong nona gerao ibura awiya puro mininowa ara. Nupema aitara zawing pugatinowa awong nona aitara atu puro mininowa, awiya niye gosinowita? ¹⁴ Arare Tuwa nung Bowi Iwaing sao emo nae deka ayero Bowi Iwaingna atu taungna nona tamanenese sena.

¹⁵ Arata na nagibo awiya oko papatinona. Nupema na ninae auna abena na eno yaese oko igi gainena. Aung ara. Na tawingna nona ninae oko pumao nana magayao mene na pumatiya, awiya gana teng yatiya. Na Tuwara buro nasani tawingna nona ninae oko pumao buro nana zuma aung yero nona amimene yawa yawa ge nana yero noiya. Yawa yawa ge nana awiya emo zo mene oko puro wosariniya. ¹⁶ Na Bowi Iwaing sero tugata yero nona, auna na taung puro witao awiya na aung ara. Noeno oko, Tuwa Bayau mene ayero yanese sena. Arare yangduwana, oiye! Tuwa mene na eno no yariniye? ¹⁷ Buro awiya kotumao nana-una kasa yai yateni siya, awiya na yo iwaing teng pumatena. Arata na buro ewiya kotumao nana-una oko yero nona. Arare eyero

niya era: Diya yao buro ewiya wawong nana-una pugaina. ¹⁸ Arare yo iwaing auna abena no pupunoni, asero nowa. Yo iwaing pupunona awiya eyao era: Na Tuwara bowi sao emo yero nasani Bowi Iwaing zuma aung tugata yero nona. Ayero nasani Bowi Iwaing saora atu taungna nona pumanese sao mitiya awiya yangdotinona ara. Nona amimene yo iwaing nana yero noiya ara.

Paulo nung emo susuwa giti auna soumani yero nasani nauna.

¹⁹ Na emo zora soumani oko yero nona amimene saineba emo apakana auna soumani yero nona era. Awiya emo daigairo mene Tuwara ge nigiro iwaing yaese ayero yewang ara. ²⁰ Na Yuda emo aune nasani Yuda emo mene yaine yero nona. Awiya Yuda emo mene Tuwara ge nigiro iwaing yaese ayero yero nona. Na emo sao tauyao ge Mose mene gaena awiya dipunowa aune nasani sao tauyao ge dimao emo mene yaine yero nona. Awiya na naka natope sao tauyao ge awiya dipunasani oko, awiya sao tauyao ge dipunowa emo amimene iwaing yaese ayero yero nona. ²¹ Na diga awong Mosera sao tauyao ge aung yero nowa aune nasani Mosera sao tauyao ge oko gao mene yaine yero nona. Ayero nasani na Tuwa Bayaura sao tauyao ge aung oko yero nona. Na Kristora sao tauyao ge puro dipunasani yero nona. ²² Na emo tumo diyao iyangyaore aune nasani tumo diyao iyangyaore mene yaine yero nona. Awiya tumo diyao iyangyaore mene tauyaese ayero yero nona ara. Na emo benaung giti aune nasani tani nunae susuwa giti awiya

puro nona. Awiya nunae-una ena mene iwaing yaese aeno ayero yero nona ara. ²³ Buro apakana awiya tebeba oko yero nona. Bowi Iwaing kasa yero babaise aeno yero nona. Awiya na dema Bowi Iwaing auna me pumari sero aeno yero nona.

Name wina-zakita supunete simao me pumanene.

²⁴ Wina-zakita sumaora masira atu mani awong apakana teng wina-zakita supunowa, arata simao pumao awiya zo mani dekaongka gege mene tano pugeya mitiya auna gitau kasa yero pupunoiya. Awiya gosinowa. Arare niye deka ayero simao pumari sungpu. ²⁵ Mani getutu nowa awong putoungna etotoma buro yero nasani seminao susuwa giti yero nowa. Awiya awong simao sisigao awiya pumari sero yero nowa. Arata naname mene zo simao me mitao gege mitao awiya pumari sero yero nonane. ²⁶ Na naka natope supunona awiya diti-dati nasani oko, na diti gitau gege nasani supunona. Na emo boksen yero nowa ayao ine ara. Arare na boksen yero nasani wawong nana tebe-tabe oko augatinona. ²⁷ Na emo ena wina-zakita sumaese yau sana bu-maya ge tugata yero nete ago na meko yoni sero, na taung aingso nana yanakana dedunasani puro wosiro na naka natope emo tuwa nuna yero nona.

10

Isreli emo etegaora atu meko yewa ayero oko yanene.

¹ Otao mani nana, na aya-ewowo naname mene Mose ago nasani nauwa auna ge sana nigipu.

Awong apakana bereze mene anggayero nag-
ibo gitau nasani naunu nauwa. Nupema wito
gausenu apakana ang yero buwagaiwa. ² Ayero
Mosera emo dubu yari sero bereze witore mene
ge ou nunae yenu suwewa ara. ³ Awong apakana
uritira nona minao mininasani bautu nauwa ara.
⁴ Ora awong dubu baina amimene teng uritira
ou mininasani bautu nauwa ara. Uritira daba
baina mene awong ago nauna, arare auna atu ou
wowosinaunu mininasani nauwa. Daba awiya
Kristo ara. ⁵ Arata saineba awong tani-butani
memeko-mameko yewa giro Tuwa Bayau mene
dubu auna agewa bainane auna susuwa giginu
meko yenu giro tawing towang atu sisigainu ma-
magayewa ara.

⁶ Tani nunae-una kasa yena, awiya kotumao
iwaing eyero name eno pugari sero aeno kasa
yena. Awong tani meko eno dubo-dubo yero
nasani nauwa, ayao ine naname yonine sero.
⁷ Nunae-una ena mene tuwa etegao sou yewa,
ayero oko yanene. Auna ge gayao zo eyero mitiya
era,

Emo bauno awong adungno mitasani ana-bonene
yero

mininete aune nupema iropuro na wuiwa ara.

⁸ Nupema kuma oko yanene. Nunae-una ena
mene kuma yewa aune be dekaongka auna atu
emo 23,000 magayewa ara. ⁹ Nupema Tuwa
gaero gari oko yanene. Nunae-una ena mene
nung gaero gari yewa yi mene gamuwa mama-
gayero aung yewa ara. ¹⁰ Nupema dung duware
oko yanene. Nunae-una ena mene dung duware
yewa sisi-bura-bura yaora maung mene awong

sisigairo aung yena. ¹¹ Nunae-una tani kasa yena amimene Tuwara susuwa gipinoiya. Arare tawing aung yaora be nugu ni nenane aeno name eno kotumao iwaing pugaise sero gaewa ara. ¹² Arare zo nung nuka nutope gosinoi tumo diyao tauyaore yero noiya amimene iyang yero sisigoie sero, giro baingtiti nasani naise. ¹³ Etegao ninae-una kasa yero noiya awiya ewe okowata. Etegao dekaongka amimene emo apakana auna-una atu kasa noiya. Arata Tuwa Bayau nung ge zo sero zo sero oko noiya. Nung ge dekaongka gege sinoiya, ayero diungno noiya. Arare nung sai etegao mene witiro putoung ninae awiya oko daigariniya. Etegao kasa yariniya, auna teng nung etegao daigaora nagibo niye eno tamariniya. Awiya niye tau yero dopaese ayero yariniya ara.

Tuwara bonene mininasani aune nupema iwaera ana-bonene mininasani nao ine oko mitiya.

¹⁴ Arare otao mani nana, niye tuwa etegaora ana-bonene awiya tema yero neupu. ¹⁵ Niye kolutaore dema nowa, arare auna ge ewiya sana niye nika niyetope kotungno gipu. ¹⁶ Awangna ou wain gao yao awiya gao yero mininasani Kristora yu aune dema susupunonane. Nupema poro eegairo bonene mininasani Kristora taung aune dema susupunonane. ¹⁷ Poro awiya dekaongka gege. Arare name poro dekaongka awiya puro mininasani emo daigairo mene dubu dekaongka yero otao yero nonane ara.

¹⁸ Isreli emo tani yero nowa auna susuwa sana kotungno gipu. Yuda emo nona Tuwa Bayau eno pugari sero aita tame pugairo igiyero mininowa,

awong amimene aita aune dema susupunowa. ¹⁹Ge sinena auna susuwa nono yero mitiye? Nona tuwa etegaora aitaro igiyao awiya nona me, asinenita? Aung ara. Nupema tuwa etegao awiya nona me, asinenita? ²⁰Aung ara. Ge sinena auna susuwa eyero mitiya era. Diga awong nona minao aita tame pugairo igitinowa awiya Tuwa Bayau eno okowata, iwae eno pugatinowa. Arare niye iwae aune dema susumowi sero, wo tuwa etegao eno pugao auna agewa diga mene sorero mininowa awiya oko minae. ²¹Tuwara awangna atu mininasani aune nupema iwaera awangna atu minao, ayero yaya oko teng yariniya. Ora Tuwara tewora atu mininasani aune nupema iwaera tewora atu puro minao awiya dema yaya oko teng yariniya. ²²Orata name Tuwa yora inanane teng yarinita? Putoung naname mene putoung nuna daigatiniya, asineita?

Zo mene tumo diyao nuna gege paso didinasani nai teng oko yariniya.

²³“Name ge nigao mene wo tuwa etegao eno pugatinowa awiya zuma gaero mininonane teng yero noiya,” asinowa. Awiya me ara. Arata wo mininowa amimene niye oko sorepunoiya. “Name ge nigao mene wo tuwa etegao eno pugatinowa awiya zuma gaero mininonane teng yero noiya,” asinowa, awiya me ara. Arata wo mininowa amimene ge nigao otao mani oko sorepunoi tu didinowa. ²⁴Zo mene tumo diyao nuna oko paso diyaise. Otao nuna-una tumo diyao maingkoka gege awiya besoiye sero otao nuna

dema kotumaise. ²⁵ Niye maketra atu* wo zuma gayari yero giro zuma gaero puro minipu. Ayero nasani eyero oko sae, “Wo ewiya tuwa etegaora ibura atu bumita?” Tumo diyao ninae besowi sero, atata ayao awiya oko yae. ²⁶ Noeno oko, ge gayao zo eyero mitiya era, Tawing aune nona ewezo tawingna mitiya awiya Tuwara-una atu butunoiya.

²⁷ Diga zo mene niye kora yari sai garo nuna-una witari yero giro witipu. Ayero wo ma pugariniya awiya mininasani wora atata oko yae. Atata yaya abena saya gaya wo tuwa etegao eno pugao ayao yai tumo diyao ninae besaneya, aeno atata oko yae. ²⁸ Nupema mininaya ge nigao zo wo tuwa etegao eno pugao awiya minao awang yero noiya amimene eyero sariniya, “Wo ewiya tuwa etegao zo eno pugeya.” Ayero sai giro oko minae. Awiya tumo diyao besowi sero giro dopu. ²⁹ Tumo diyao besaora sinena, awiya tumo diyao ninae okowata, emo wora susuwa keregariniya auna tumo diyao nuna besowi sero sinena ara.

Ora zo mene eyero sarinita, nowa, “Na nona apakana mininona awiya emo zo tumo diyao

* **10:25:** Nona tuwa etegao eno pugao. Paulo nasani nauna be aune diga emo mene wo dero aero wo ayao ena tuwa etegao eno pugari sero igitinauwa. Ayero yero aune wo ayao agewa ena amaze maketra atu pugati nauwa emo bauno mene zuma gaero pupunauwa. Ora wo ayao ena awiya tuwa etegao auna ibu mokora atu igiyero ana-bonene yero nasani nauwa. Arare Paulo mene eyero sena: Ge nigao emo bauno mene wo ayao amaze maketra atu zuma gaero puro tebeba igiyero minarineya, awiya pasena oko yariniya. Ora tuwa etegao auna ibu toiro diga aune dema ana-bonene yao, awiya zo meko sena.

nuna maingkokare mene giro meko ayero sai teng yarinita? ³⁰ Na nona minari sero gitau Tuwa Bayau eno dange sero aune minarinena, awiya emo zo mene nona minao eno dange sesena aeno sero na gera pugai teng yarinita?” ³¹ Zo mene ayero sai giro na abena eyero kapetegarinenana. Niye wo ma mininowita buro ena nowa amaze emo ena mene giro Tuwa Bayaura yazo de ika gaese sero yepu. ³² Awong Yuda emota emo Yuda okota Tuwa Bayaura dubu amimene niye eno kotumao meko pumowi sero, niye pasena tema yero neupu. ³³ Na deka ayero emo bauno benaung giti mene na gaya teng yaise buro yero nona. Awiya nane iwaing yari oko, emo bauno apakana amimene Tuwara ge nigiro iwaing yaese aeno buro yero nona ara.

11

¹ Na Kristo ago nasani te weso nuna papatinona, deka ayero niye na ago nasani te weso nana papati neupu.

Bauno ge nigao mene Tuwara ibura atu ziyora kopeti diyaese.

² Niye na kotupu nasani buro nana-una wini ge auna nowi siya ayero sinowa awiya gosinena iwaing yero niya. ³ Arata susuwa zo mitiya, awiya sana nigipu. Kristo nung emo apakana auna gitau yao; emo nung baunona gitau yao; aune Tuwa Bayau nung Kristora gitau yao. ⁴ Arare emo zo mene ziyora kopeti diro aune isa sarinita, Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yariniya,

nung amimene gitau yao nuna eno meng gao pugariniya. ⁵ Nupema bauno zo mene ziyora kopeti oko diyao isa sarinita, Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yariniya, nung amimene gitau yao nuna eno meng gao pugariniya. Noeno okowata, nung yu nuna-una wese niya auna susuwa awiya ziyora kopeti mene gipiniya. Arare nung ziyora kopeti oko pugao yariniya, awiya nung bauno ena tebe-tabe nasani giti ai resa mene kapero aung yero meng nibamu gatinowa, deka aine meng nibamu gariniya. ⁶ Arare bauno zo ziyora kopeti diyao awang sero giro giti ai nuna awiya kapai apungka yaise. Arata nung giti ai apungkakata giti ai aung sero meng goiye sero giti ai nuna sorero ziyora kopeti diyaise. ⁷ Emo nung dubu nuna diya yero nasani Tuwa Bayau nung diya yero noiya auna susuwa puro pu daung gati-noiya. Arare nung ziyora kopeti oko diyao naise. Bauno nung emo nuna-una ge dipunasani emo mene nung diya yero noiya auna susuwa puro pu daung gati-noiya. Arare nung ziyora kopeti diyaise. ⁸ Tuwa Bayau mene zayero uritire tawingne yena be aune nung baunona agewa puro emo oko yena. Aung ara. Nung emora agewa puro bauno yena. ⁹ Nupema Tuwa Bayau nung emo mene bauno soremaise oko yena. Aung ara. Nung bauno mene emo soremaise yena. ¹⁰ Aeno bauno nung emora wese niya, awiya gipari sero ziyora kopeti diro giti woraise. Awiya angelo mene gaese sero yaise. ¹¹ Arata saineba, Tuwara-una susuuno nonane dubu auna emo awong baunona soremao aung nao ine oko mitiya. Nupema bauno awong deka ayero emora soremao aung nao ine awiya

oko mitiya. ¹² Zayaora atu bauno nung emora-una atu kasa yena. Arata yeme emo name baunona-una atu kasa yero zapunasani nonane. Orata nona apakana awiya Tuwa Bayaura-una atu gege butunoiya.

¹³ Niye nika niyeto pe kotungno gipu. Bauno zo giti oko worao nasani Tuwa Bayau eno isa sai teng yarinita? ¹⁴ Yatu tamao naname eyao ine mitita, nowa: emo zo mene giti ai nuna imoko-kaungkaung puro nai ganane teng oko yariniya. ¹⁵ Arata bauno mene zo giti ai imoko-kaungkaung amimene mo wape nunae ine yaise Tuwa Bayau mene pugaina ara. ¹⁶ Zo nung ge ewiya awang sari yero giro eyero kotumaise: nae aune Tuwa Bayaura dubu ena nae amimene tani zo ewe aung, tani dekaongka awiya gege puro nonane.

Korinti emo awong Tuwara bonene yero nauwa meko yero nauna.

¹⁷ Tani niniae zo ewiya gigena meko yeti giro niye tugata nasani eyero sinena. Tuwara ge eno augatinowa augao amimene niye oko sore-puniya. Arata augao amimene niye sisigatiniya ara. ¹⁸ Arare niye Tuwara ge eno augatinowa auna towang atu gagausao niniae-una kasa yero noiya ara. Na eno eyero tugata yeteya nigena me ine yetiya ara. ¹⁹ Gagausao awiya tebeba oko kasa yero noiya. Awiya dubu nami mene gera nagibo mera yero nowa Tuwa mene gosinoi teng yero noi, awong awiya kasa daung yaese sero aeno gagausao kasa yero noiya ara. ²⁰ Arare niye Tuwara bonene minari sero augairo aune Tuwara bonene oko minaine nowa. Niye ana-bonene nika

ninae yero mininowa. ²¹ Ma ninae nata-kanatare puro kasa yero wina-soreung yao aung wongto-wongto yero nata-kanatare miniro nowa. Anowa ena meri maganowa, arata ena mene zo ou tau yao yanakana miniro dau yero nowa. ²² Ae! Niye nona minaora ibu-garo kau nasani aeno ayero yero nowita? Noeno Tuwa Bayaura dubu gosinowa wosao noi bogamasa izero nowi? Niye eno nono sanese sinei? Na tani ayao giro niye bowi yanese sineita? Tani auna niye bowi yao ine teng oko arauwa.

Tuwa Yesu mene buro-mani nuna eno bonene pugaina auna ge.

Mt 26:26-29; Mk 14:22-25; Lu 22:14-20

²³ Na ge Tuwara-una atu pumuwang awiya kara niye eno pugaingwa ara. Awiya eyao era: Tuwa Yesu nung Yudas mene keregairo iwora waweng pugari nenu ping aune poro puro ²⁴ Tuwa eno dange sero aune eegairo eyero sena, “Ewiya goi nana. Na niye soremaise pugatinena. Ago na kotupunasani eyero gege mininasani neupu.”

²⁵ Nupema awong nona miniwa aune nung awang ou wainne awiya deka ayero puro eyero sena, “Tuwa Bayau aune dema tairo susumarineya auna nao seka yu nana yasagairo tamarinena auna ou era. Minarineya teng na kotupunasani eyero mininasani neupu.” ²⁶ Niye porore wainne mininasani teng Tuwa magayena auna bowi nuna keregatinasani naya nung kapetegairo bu-mariniya.

²⁷ Susuwa ayero mitiya, arare zo nung Tuwa ise-kaingse yero nasani porore ou wainne tebeba minariniya amimene Tuwara goire yure

sisigaiya ayero yariniya. Ayero yai pasena nuna-una atu mitariniya. ²⁸ Arare zo nung porore ou wainne minari kotungno giro gitau dubo nuna-una susuwa giro baingtiro aune minaise. ²⁹ Zo nung Tuwara goi mitiya awiya oko kotungno baingtao aune porore ou wainne tebeba minariniya, amimene ayero nasani pasena auna abena watiung nuna-una gariniya. ³⁰ Niye ayero yero nowa, arare ninae-una daigairo mene yaya-biyaya tapunasani putoung aung sime-sime nasani yero nowa ara. Nupema ena mamaganowa magayeteya. ³¹ Name naka nametope susuwa naname kotungno gatenane, awiya Tuwa mene abena awiya name eno oko pugatiya. ³² Tuwa mene name kora yai iwaing yanenese sero abena name eno pugatinoiya. Awiya name nete emo uritira ge aung awong aune dema gera yonine sero, name eno ayero yero noiya ara.

³³ Otao mani nana, pu dekaongna gairo sana nigipu. Niye Tuwara bonene minari sero giro augairo emo bauno diya neupu kasa yero aung yaya aune zayero minae. ³⁴ Zo nung meri yai giro gitau nuna-una gare atu nona minaise. Augao ayao mene Tuwa Bayaura abena yumai ninae-una kasa yoiye sero, ayero yaese sinena. Orata ge ena mitiya awiya na naka natope buro aune sana garineya.

12

Oweno mene burora putoung benaung giti pugatinoiya.

¹ Otao mani nana, Owenona-una atu burora putoung kasa yero noiya auna susuwa kau yaneya tugata yana nigipu. ² Niye gitau diga nasani nauwa aune niye yupunauwa tuwa etegao ge aung nao aung auna baungno sou yero nasani nauwa ara. ³ Arare auna susuwa zo sana nigipu. Zo nung Tuwa Bayaura Oweno mene dubo nuna uwai aune, “Yesu, na ning waru nena,” ayero saine yao awiya oko mitiya. Ora zo Oweno mene dubo nuna oko uwao yai aune, “Yesu, ning Tuwa,” ayero keregairo saine yao awiya deka oko mitiya.

⁴ Burora putoung Oweno mene pugatinoiya auna susuwa benaung giti mitiya; arata Oweno awiya dekaongka. ⁵ Uritira gera buro susuwa giti mitiya; arata burora maung awiya Tuwa dekaongka. ⁶ Uritira buro yaora putoung susuwa giti mitiya; arata putoungna maung awiya Tuwa Bayau dekaongka. Nung amimene name eno putoung tere-tare tapunoiya ara. ⁷ Oweno nung name Tuwara gera nanane teng yero naise sero putoung nuna name eno teng bono yero noiya. ⁸ Arare zo nung Oweno mene kotumao iwaing nung eno pugatinoiya awiya ge ungwe iwaing yero noiya. Nupema Oweno dekaongka amimene nona apakana auna susuwa gaora putoung emo zo eno pugatinoiya awiya nona susuwa giti auna susuwa keregatinoiya. ⁹ Nupema Oweno dekaongka amimene tumo diyao baina emo zo eno pugatinoi puro noiya. Nupema Oweno dekaongka amimene yaya kora yaora putoung awiya emo zo eno pugatinoi puro emo yayare kora yero noiya. ¹⁰ Zo nung tani putoungne yero nasani naise putoung nung eno pugatinoi

puro yero noiya. Zo nung Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregaise putoung nung eno pugatinoi puro noiya. Zo nung nona iwae mene tapunoiya arita nona Oweno mene tapunoiya awiya giro baingtiro yangtaka-betaka yaise putoung nung eno pugatinoi puro noiya. Zo nung ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya awiya saise putoung nung eno pugatinoi puro noiya. Zo nung ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya awiya saya nigiro ge nunae darawa yaise putoung nung eno pugatinoi puro noiya. ¹¹ Burora putoung awiya apakana Oweno dekaongka amimene gege pugatinoiya. Ayero nasani ara tamao nuna-una emo sero name eno putoung awiya tere-tare bono yero noiya ara.

Kristora emo dubu awiya gagausao aung dekaongka gege, awiya gaese sero taung aingsora pugairo sena.

¹² Emo taung naname awiya dekaongka, arata taungna soremao awiya daigairo. Arare awong daigairo mene pu dekaongna gatinowa taung dekaongka yero noiya. Arare Kristora dubu awiya deka aine mitiya ara. ¹³ Oweno dekaongka amimene name ge oura atu pu dekaongna gainu Kristora taung dekaongka yewangne ara. Yuda emore Grik emore, soumaine emo tuware, ayero yewangne ara. Name apakana Oweno dekaongka awiya puro aune dekaongka yewangne.

¹⁴ Taung naname auna soremao dekaongka okowa. Soremao nuna awiya daigairo. ¹⁵ Arare te zo mene noeno eyero sariniye? “Na wawong okowa, arare na taungna soremao oko yero nena.”

Ayero sero taung aingso yangdoro nung nata nao teng oko ara. ¹⁶ Ora dawong zo mene noeno eyero sariniye? “Na diti moko okowa, arare na taung aingsora soremao oko yero nena.” Ayero sero taung aingso yangdoro nung nata nao ine adeka teng oko ara. ¹⁷ Taungna atu diti moko gege mene mitatiya, awiya taung mene nono yero ge nigatiye? Ora dawong gege mene mitatiya, awiya taung mene nono yero nona sereyao yumatiye? ¹⁸ Tuwa Bayau nung aratamao nuna-una taung aingsora soremao buro susuwa giti pugaina. ¹⁹ Taungna soremao susuwa giti awong buro dekaongka yatei siya, awiya taung aingso zere tutupore oko kasa yatiya. ²⁰ Arare soremao awiya daigairo, arata taung awiya dekaongka gege ara.

²¹ Arare diti moko mene wawong eno eyero saine yao teng oko, “Naka ning aung iwaing narinena.” Ora diti mene te etobe eno eyero saine yao teng oko, “Na nito aung iwaing narinena.” ²² Aung ara. Taung aingso naname-una soremao mamanikaka awong awiya oko mitateya, awiya name iwaing oko natenane ara. ²³ Ora taung aingso naname-una soremao gosinonane wosao nowa awong awiya sipunonane. Nupema taung agewa meng gao tapunonane awiya worero gopero nonane me ine noiya ara. ²⁴ Arata agewa benaung iwaingne awong awiya mene zo oko worao yero nonane daung mokera mitowa ara. Tuwa Bayau nung taung tapunasani taungna soremao wowosigao ena aeno buro witao pugaina. ²⁵ Awiya taungna soremao mene awong gagausao yangdoro sou buro wina-ye yaese sero

ayero yena ara. ²⁶ Arare taungna soremao zo mene yaya tamai giro ena awiya deka teng yaya tamarineya. Orata zo mene yawa yawa yai giro awong deka teng yawa yawa yarineya.

Uritira gera buro-emo susuwa giti nonane.

²⁷ Niye apakana pu dekaongna gairo Kristora taung yero nowa. Nupema niye nata-nata taung aingso nuna-una soremao yero nowa ara. ²⁸ Tuwa Bayau nung dubu nuna name eno buro-emo eyao ine awiya pugaina ara: Gitau zayero aposolo, auna wese porofete, auna wese gipao emo ahero pugaina. Ahero pugairo aune tani putoungne yao emo, arita emo yayare korayao emo, aune mono pumao emo, simai, ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya awiya sao emo. Tuwa Bayau mene buro-emo ayao awiya pugairo bauna ara. ²⁹ Name apakana aposolo gege pugainuta? Name apakana porofete gege yero nonineta? Arita name apakana gipao emo gege pugainuta? Name apakana tani putoungne yao auna putoung puro nonineta? ³⁰ Emo yayare kora-makora yaora putoung name teng mitita? Name apakana ge ewe-pape Oweno mene tapunoi sinowa awiya darawa yero keregatinonineta? Aung ara. ³¹ Niye burora putoung yazore awiya pumari sero tau yepu.

Arare nane auna nagibo iwaing gipana gipu.

13

Dubora mono pumao.

¹ Na emora ge ewe-pape saora putoungta angelora ge ewe-pape saora putoung puro nasani

aune dubora mono aung narinena, awiya na belota gogoing zo ine yero bewing durukare gege kasa nasani mitoiya ayero narinena. ² Ora na Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregaora putoung puro nasani Tuwa Bayaura ge pungyao apakana nigiro giro aung yero kotumao bainane nasani diri sana zokaora tumo diyao bainakama nana mitariniya, arata dubora mono aung narinena, awiya na putoung aung yarinena. ³ Nupema nona nana apakana awiya mani bogamasa eno bono yero pugairo taung aingso nana dema iyaora igiyaese sarinena, arata na dubora mono aung narinena, awiya buro nana-una me aung yariniya.

⁴ Emo dubo monone noiya amimene otao aodidinoiya. Dubo monone noiya amimene emo sorepunoiya. Nung ge bautara oko sinoiya. Dubo monone noiya amimene taung oko puro wiwitinoyia. Nung nuka nutope gosinoi emo baina oko yero noiya. ⁵ Nung emora ge dero taung oko puro wiwitinoyia. Nung nona nuna gege oko kotupunoiya. Nung tini kapao aung, pasena puro nao aung. ⁶ Nung tani meko mene zapunoiya auna yawa yawa oko yero noiya. Ge me mene zapunoiya auna yawa yawa zo yero noiya. ⁷ Dubo monone noiya amimene otao nuna-una pasena apakana giro nuwegatinoiya. Nung otao nuna-una ge apakana nigitinoi me gege yero noiya. Nung otao nuna eno eyero sinoiya, “Nung buro iwaing yariniya.” Nung tauyero otao nuna-una yaya apakana dipunoiya.

⁸ Dubora mono awiya aung yao ine teng oko. Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero kere-

gao auna putoung awiya aung yariniya. Ge ewepape Oweno mene tapunoi sinowa auna putoung awiya dema aung yariniya. Nona apakana auna susuwa nigao auna putoung awiya dema aung yariniya. ⁹ Awiya eyao eno: Yeme susuwa nigaoa putoung naname teng oko yao ara. Nupema Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregao auna putoung naname awiya dema teng oko yao ara. ¹⁰ Arata ago nona apakana auna susuwa kasa daung yai aune susuwa nigao auna putoung naname teng yero baingtariniya. ¹¹ Na mani maingkoka nasani aune mani maingko ge sinaungwa. O na mani maingko kotumao puro naungwa ara. Nupema nigao awiya mani maingkora ine nigiwang ara. Amimene nawe emo yero aune mani maingkora tani awiya yangduwang ara. ¹² Be yeme eune name Tuwa Bayaura susuwa maingkoka gege gosinenane, awiya benaung naname asisira gosinonane aine yero nonane, arare oko kasa yero baingtao yero noiya. Nete ago name Tuwa Bayaura susuwa giro baingtarinenane. Emo etobe benaung winagi yero nowato ayao ine garinenane. Be yeme eune na susuwa nuna agewa gege gosinena. Arata nete Tuwa mene susuwa nana giro nigiro ayena, aine na susuwa nuna nigarinena. ¹³ Arare nona etama miteya: Awiya iniro taka sao, aune tumo diyao, arita dubora mono pumao. Awong etama amimene mitowa mitarineya, arata dubora mono pumao amimene gitau yao nunae ara.

Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregao auna putoung awiya burora putoung auna gitau yao.

¹ Niye dubo monone nari sero tau yepu. Ayero burora putoung Oweno mene pugatinoiya awiya pumari kotungno dubo auna pugairo neupu. Ayero nasani Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregao auna putoung awiya gaya witao yai pumari ara taungno neupu. ² Zo nung ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya auna zo sinoiya amimene emo eno ge awiya oko sinoiya. Tuwa Bayau eno ge sinoiya. Nung Oweno mene dubo nuna gainoi ge awiya sinasani ge pungyao ena sinoi emo awong gera susuwa kau yero nowa ara. ³ Arata Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregatinoiya amimene emo eno ge sinoiya. Ayero nasani awong sorepunoiya, o yowinoiya, o yo dubo kora noiya. ⁴ Emo ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya auna zo sinoiya amimene nung gege sorepunoiya. Arata Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregatinoiya amimene Tuwara emo dubu ena soreuno noiya. ⁵ Arare niye apakana ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya awiya maze saese sinena. Arata yawa yawa yao nana baina awiya niye apakana Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregaese. Noeno okowata, Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregatinoiya auna soremao mene emo ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya auna zo sinoiya auna soremao awiya daigatinoiya. Arata ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya auna zo sinoiya amimene ge pungyao awiya darawa yai Tuwara emo dubu mene ni-

giro tau yarineya, awiya soremao nuna arita Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero noiya auna soremao buro nunato awiya dekaongka gege yariniya.

⁶ Otao mani nana, na ninae-una buro atu ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya awiya gege sana ge amimene niye soremarinita? Aung ara. Arata na ge me susuware zo Tuwa Bayau mene na eno keregaina amaze keregarinena, o nigao zo sarinena, o Tuwa Bayaura ge zo porofete mene saine yero keregarinena, o ge me susuware zo giparinena, amimene dubo ninae inai tau yariniya.

⁷ Nona nao aung, gita ta gogoing awiya daya ge nuna oko kasa yero baingtao yai nono yero na be gamarinenine? ⁸ Nupema ai to pisaya ge pore sai nigiro dubo eto nasani mena ozaungzung oko bumarineya. ⁹ Susuwa deka ayao ine ninae-una atu mitiya. Ewawa ninae mene kipitikapete nasani emora ge oko, ge zo ewe saya ena mene nono yero nigarinei? Soma emo aung auna atu ge sinesa aine yariniya. ¹⁰ Emo tawing sero sero auna ge mapu benaung giti miteya, awiya apakana susuware miteya. ¹¹ Arata nane gera mapu zo oko nigao yarinena, awiya gera maung mene na maze soma zora emo ayero sariniya ara. Ayai na deka ayero nung soma zora emo ayero sarinena. ¹² Arare ninae-una susuwa deka ayero mitiya ara. Owenona putoung ninae-una kasa yaise sinowa, arare burora putoung ena dubo ninae inai tau yaine yao awiya pumaya ninae-una atu zamaise tau yepu.

¹³ Arare emo zo ge ewe-pape Oweno mene tapunoiya auna zo sinoiya amimene ge awiya

darawa yaora putoung pumari sero Tuwa eno isa saise. ¹⁴ Na Oweno mene ge ewe-pape pugatinoyia awiya sinasani isa sarinena, awiya dubo nana mene yariniya. Arata kotumao nana awiya teba mitariniya. ¹⁵ Arare na nono yarineni? Na eyero yarinena. Na dubo nana mene isa sinasani ge ewe-pape Oweno mene tapunoyia awiya maze sarinena. Nupema na kotumao nana mene isa sinasani ge naname sarinena. Na dubo nana mene ge ewe-pape Oweno mene pugatinoyia awiya sinasani yere gamarinena. Nupema na kotumao nana mene ge naname sinasani yere gamarinena. ¹⁶ Arare ning dubo nina mene ge ewe-pape Oweno mene pugatinoyia awiya gege sinasani Tuwa bowi yasa emo bauno ge awiya oko nigao amimene bowi ge nina auna susuwa kau nasani aune nono yero ge nina sorepunasani “Yore, me yaise,” ayero sarinei? ¹⁷ Ning Tuwa Bayau eno dange sinasani isa iwaing sarinesa, arata ge nina amimene otao mani nina oko soremariniya.

¹⁸ Na naka natope Oweno mene ge ewe-pape pugatinoyia awiya ozaung sinona amimene Oweno mene ge ewe-pape pugatinoyia awiya sao auna niye apakana daigatinona. Arare na Tuwa Bayau eno dange sinona. ¹⁹ Arata na yerera atu kotumao nana mene emo kotumaora ge sinasani ge muto zo gege sana ge amimene emo bauno soremai gana iwaing yariniya. Arata na yerera atu Oweno mene ge ewe-pape pugatinoyia emo mene nigaine yao oko awiya sinasani ungwe-maungwe bainakama yarinena, awiya gana oko teng yariniya.

²⁰ Ge nigao otao mani nana, kotumao ninae mani mamaniakara ine oko yaise. Pasena yao awang nasani mani wuire ine yero neupu. Arata kotumao iwaingne nari sero giro emo me ine yero neupu. ²¹ Tuwara ge gayao zo eyero mitiya era, Tuwa mene eyero siniya: Na dubu eeno ge sari sero sana emo ge mapu ewe-pape sinowa amimene buro ge nunae mene dubu ewiya darineya. Ayero yarineya, arata dubu emimene ge nana awang sinasani deka ayero narineya. ²² Ge gayao ayero mitiya, arare eyero gosinonane. Emo tumo diyao aung amimene susuwa nunae meko awiya gaese Oweno mene ge ewe-pape tapunoia. Arata emo tumo diyaore nowa amimene Tuwa Bayaura soremao gaese Oweno mene Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregao auna putoung tapunoia.

²³ Arare niye ge nigao dubu amimene au dekaongna gairo mitasani apakana amimene Oweno mene ge ewe-pape niye eno pugaina awiya sinasani mitaya diga enata emo ge oko nigao ena mene ibu auna toiro ge ninae awiya nigiro niye apakana dau neya ayero sarineita, nowa. ²⁴ Arata niye apakana au dekaongna gairo mitasani Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregatinaya emo ge oko nigao zo meneta diga emo zo mene ibu auna toiro ge ninae nigiro pasena nuna meko auna susuwa giro baingtariniya. Ge porofete mene saine yaora ge ninae amimene nung gera pugariniya. ²⁵ Ge amimene nao nuna-una susuwa pungyao awiya keregairo puro pu daung gariniya. Ayero yai nung meng

gatinasani benaung nuna pu tawingna gairo Tuwa Bayau bowi nasani eyero sariniya, “Tuwa Bayau me niye aune dema mitiya.”

Yere saora buro diya yao auna ge.

²⁶ Ge nigao otao mani nana, ge sinena auna susuwa nono yero mitiye? Susuwa nuna awiya eyero mitiya era: Niye yerera atu au dekaongna gatarineya be aune eyero neupu. Emo zo mene yere nuna zo gamariniya, emo zo mene ge me susuware zo gipariniya, emo zo mene ge zo Tuwa Bayau mene nung eno keregaina awiya maze keregariniya, emo zo mene ge ewe-pape Oweno mene pugatinoiya auna zo sinasani Tuwa Bayaura ge zo keregariniya, arata zo mene zo Oweno mene ge ewe-pape pugatinoiya auna susuwa darawa yero sariniya. Buro ewezo yerera atu yarineya amimene Tuwara dubu soremaise.

²⁷ Ena mene yerera atu Oweno mene ge ewe-pape pugatinoiya auna ge sari saya giro emo etota etama mene gege saese sepu. Awong zo gitau sai aune zo sai aune zo ago saise. Ayero yaya aune emo zo mene ge nunae darawa yaise. ²⁸ Arata ge darawa yao emo kau yero giro emo Oweno mene ge ewe-pape pugatinoi ge saora putoung puro nowa amimene yerera atu borabora yero mitaese. Nata mitasani aune Owenona ge ewe-pape Tuwa Bayau eno saese. ²⁹ Emo etota etama mene Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregaya ena mene ge nunae awiya nigiro kotungno, “ge Owenona ta ge ge iwao i,” awiya kotungno gaese. ³⁰ Nupema emo zo mene dopero porofete mene saine nasani mitai aune Tuwa mene ge zo emo

zora dube atu pugai giro emo ge sinasani mitiya awiya ge yangdoro adumai emo amimene iropuro ge saise. ³¹ Ayero nasani narineya, awiya ninae-una dekaong dekaong amimene porofete mene saine yero Tuwa Bayaura ge keregairo sarineya. Awiya emo bauno apakana Tuwara ge me susuware nigiro dubo iwaingne naese ayero yarineya. ³² Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yero keregao auna putoung puro nowa amimene putoungna ato sao awiya patao awiya nung teng. Putoung amimene saise-saise yai saineba nuka nutope patiro mitao awiya nung teng ara. ³³ Noeno oko, Tuwa Bayau mene name ge betananane yere meko yaise oko sinoiya. Name bisi sero mitanane bowi yao iwaing kasa yaise sinoiya.

³⁴ Tuwara dubu sero auna-una atu mani bauno mene yerera atu borabora yero miteya, deka ayero ninae-una atu yepu. Awong augaora atu ge sao awang sao mitiya. Mosera sao tauyao ge mene mani bauno awiya emora wese naese sao mitiya. ³⁵ Awong ge enana susuwa kau yero giro yere ibu auna atu oko, gare atu ibono nunae atata yaese saya nigae. Bauno zo mene augaora atu ge sao, awiya nona meng gaore ara. ³⁶ Yei! Tuwa Bayaura ge awiya ninae-una atu gitau zayero aune bautunete tawing enana ago kasa yena, ayero sero nowita? Ayao ine aung ara. Nupema ge nuna amimene ninae-una gege kasa yenuta? Aung ara.

³⁷ Ninae-una zo mene nuka nutope gosinoi Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yao auna putoung nuna-una mitoiya, o Owenona putoung zo mene nuna-una mitoiya amimene ge gainena

ewiya gai Tuwara wini ge yaise. ³⁸ Zo nung wini ge ewiya awang sai giro niye abena ge nuna awang sepu.

³⁹ Arare otao mani nana, niye Tuwa Bayaura ge porofete mene saine yao auna putoung pumari sero dubo ninae putoung auna atu pugairo ne-upu. Ayero nasani emo ena Oweno mene ge ewe-pape pugatinoiya awiya sari yaya awang oko sae.

⁴⁰ Yerera atu buro nomaze yarineya, awiya teng saingtiro yangtaka-betaka yero aune yepu emo gaya iwaing yae.

15

Yesu iropuna auna ge.

¹ Otao mani nana, Bowi Iwaing niye eno sewang nigwiwa. Sewang nigiro yo dubo ninae ininu tu diro nowa. Awiya kotumao ninae nupema uwane.

² Ge niye eno tugata yewang amaze teng puro iniro taka sero narineya, awiya Tuwa Bayau mene niye kora yariniya. Arata niye Bowi Iwaing awiya nigiro oko nigaine yero besuwano puro nasani narineya, awiya Tuwa Bayau mene niye oko kora yariniya.

³ Gera susuwa mou-mesayao na eno pugao deka amaze niye eno pugatinasani eyero sewang nigwiwa ara: Kristo nung Tuwa Bayaura ge gaewa mitoiya auna teng pasena naname-una abena magayena ara. ⁴ Magayenu biritira pugaiwa Tuwa Bayaura ge gaewa mitoiya auna teng biritira atu wari be etama mitinu Tuwa Bayau mene uwenu seka yero iropuro noiya niya ara. ⁵ Iropuro gitau Petorora-una kasa yenu gigena. Ayero aune ago zo buro-mani nuna 12 auna-una atu kasa yenu

gigiwa ara. ⁶ Ayero aune nupema ge emo witao zare nunae 500 daigatiniya, awong amimene augatinewa aune nunae-una atu kasa yenu baina amimene teng gigiwa ara. Nunae-una daigairo mene oko magayao seka miteya, arata ena mene zo magayewa ara. ⁷ Aune nupema Yakobora-una kasa yenu giginu aune aposolo dubu baina auna-una teng kasa yenu gigiwa. ⁸ Ago mene zo nung nana-una kasa yenu gigiwang ara. Na aposolo yewang awiya bauno mene mani paora be oko yaore towang kapero pupunoiya aine na nung giro be aune dubo darawa yero aposolo yewang. ⁹ Na aposolo wosao nibamu. Na Tuwa Bayaura dubu usi-besi yero nasani naungwa, arare na maze aposolo sero nowa oko teng yero noiya. ¹⁰ Na aposolo yewang, awiya Tuwa Bayaura Owenona soremaora atu gege yewang ara. Arata Owenona soremao mene nana-una me aung oko yena. Na buro yewang, awiya aposolo ena daigati nasani buro baina yewang. Arata na natope nono yero aune ayero yateni? Tuwa Bayaura soremao nana-una mitoiya amimene yena ara. ¹¹ Arare na ta awong ena nae ge dekaongka sinonane niye nigiro puro nowa arauwa.

Mamagayao mene iroparineya.

¹² Kristo nung magayaora atu seka yero iropuna ge ayero sinonane ninae-una ena mene noeno “Magayaora atu seka yero iropao awiya oko mitiya,” ayero sero nowi? ¹³ Magayaora atu iropao aung siya, awiya Tuwa Bayau mene Kristo uwenu iropuna ayero oko uwai iropatiya. ¹⁴ Tuwa Bayau mene Kristo oko uwao iropao yati siya, awiya

ge tugata yero nonane awiya me aung natiya, nupema tumo diyao ninae deka ayero me aung natiya. ¹⁵ Awiya gege okowata, nae Tuwa Bayau eno eyero sewangne, “Nung Kristo magayaora atu uwenu iropuna.” Ayero sewangne, arare magayaora atu iropao awiya aung siya, Tuwa Bayau mene nono yero aune Kristo uwai iropatiye? Arare Tuwa Bayau mene Kristo oko uwao yati siya, awiya nae Tuwa Bayau eno ge sewangne nae amimene ge iwao emo yatenane, ayero yatiya ara. ¹⁶ Name “Tuwa Bayau mene emo magayao oko uwi noi iropupunowa,” ayero sero giro Kristo eno deka ayero magayaora atu oko iropuna ayero sanane teng yariniya. ¹⁷ Kristo magayaora atu oko iropao yati siya, awiya tumo diyao ninae me aung yatiya. Nupema pasena ninae deka ayero mitatiya. ¹⁸ Awiya gege oko, Kristo tumo didinawe magayewa awong adeka dema sisigairo aung yewa ayero yatiya. ¹⁹ Name Kristo tumo didinasani nung diya nonane. Arare name tumo diyao naname-una me awiya tawingna atu gege pumatenane, awiya emo ena mene name eno yo amao bainakama tamaya teng yatiya.

²⁰ Ayao ine oko mitiya. Aung ara. Tuwa Bayau mene meba Kristo magayaora atu uwenu seka yero iropuro noiya. Awiya name magayaora atu iroparinenane auna nagibo gatero iropuna.

²¹ Eyao eno: Emo zo mene magayao zayero taungna, arare deka ayero emo zo mene magayaora atu iropao zayero taungna ara.

²² Name apakana Adamna-una susumuwangne, arare nung magayena deka ayero name magayero aung yero nonane. Deko ayero

name apakana Kristora-una susumuwangne, arare Tuwa Bayau mene name uwai seka yero narinene ara. ²³ Iropaora be etobe pugao mitiya auna teng iropanenese sao mitiya ara. Gitau yao Kristo mene gitau iropuna. Nung amimene kapetegairo bai aune dubu nuna name iroparinenane. ²⁴ Iropanane aune be aung yariniya. Awiya Kristo mene nona putoungne apakana arita tuwa etegao apakana aune iwae apakana awiya puro wosiro baingtai aung yaya aune nung emo tuwa buro nuna awiya Tuwa Bayau Maung nuna eno pugai aune be aung yariniya ara. ²⁵ Yeme ewiya emo tuwa buro nuna nasani naise sao mitiya. Nete iwo dubu nuna puro wosiro aung yero aune emo tuwa buro nuna yero aung yariniya ara. ²⁶ Nung iwo ena awiya dero usi-besi yero aune iwo yazo nuna Magayao awiya ago gera yariniya. Ayero yai iwo apakana aung-kamore yarineya. ²⁷ Auna ge gayao zo Kristo eno gaewa eyero mitiya era,

Tuwa Bayau mene nona apakana puro wosiro nuna-una waweng pugaina ara.

Arata ge eyero mitiya, “Nona apakana puro wosiro nuna-una waweng pugaina,” ge awiya niganane Tuwa Bayau dema Kristora wese nariniya ayero oko yaise. Nune nona apakana awiya Kristora waweng pugaina arata nung amimene Kristora wese oko niya. ²⁸ Arare ago emore baunone nona apakana uritira aune tawingna atu mitowa awiya Mani eno pugai aune Mani mene nuka nutope puro wosiro Maungna wese nariniya. Awiya Tuwa Bayau Maung mene emore baunone nona

apakana auna Tuwa yero mitaise ayero yariniya ara.

²⁹ Emo ena mene mamagayao ena eno ge ou susunowa. Arare magayaora atu iropao aung siya, awiya awong noeno ayero yatei? ³⁰ Nae buro-mani mene iwora mokora atu nasani naungwane awiya kara nonane. Arare magayaora atu iropao aung siya, awiya nae noeno ayero nate-nine? ³¹ Otao mani nana, na Kristo Yesu Tuwa naname auna-una susuuno nasani yazo ninae de ika gatinona, susuwa auna ikogairo sana me yaise. Wari be sero magayao mene nana-una nugu yero noi aune nona. ³² Na Efeso nape atu emo wo gorobo yao ine aune dema winadewanade yaine yero nasani naungwa, awiya emo ena mene “magayaora atu iropao aung” ayero sero nowa, na deka ayero sinasani winadewanade yateni siya, awiya auna me no nana-una atu kasa yatiye? Magayaora atu iropao aung siya, awiya eyero sanane teng yatiya, “Gora name magayarinenine ta oko magayarinenine, awiya name iwawa nenane ware yeme eune nona sairo zuwero yero minanene.” ³³ Eyero sinonane, “Emo mekore tairo nete meko yarinesa.” Me sinonane, arare emo ena mene magayaora atu iropao aung ayero sinasani dubo ninae sisigowi sero, tema yero nasani neupu. ³⁴ Arare dubo ninae uwepu seka yai nasani pasena yangduwae. Ninae-una ena mene Tuwa Bayau kau yero nowa aeno niye meng gaese na niye gona nena.

Magayaora atu iropuro taung aingso zo ewe puro narinenane.

³⁵ Ena mene atata yero eyero sarineya, “Magayao awong nono yero iroparinei? Nupema taung aingso nono yao puro kasa yarinei?” ³⁶ Magayao awong taung aingso matu doro taung aingso seka puro iroparineya, awiya oko gao mene saine yero nowa, ama sina! Niye nona urinowa awiya tebeba oko iropupunoiya. Wori nuna awiya bezinoini aune koso yero iropupunoiya ara. ³⁷ Nona urinowa awiya gomi dang maze oko urinowa. Me nuna maze urinowa. Awiya wuit meta nona enana me aine maze urinowa ara. ³⁸ Ayero nowa aune Tuwa Bayau nung kotungno baingtiro nonana benaung sena awiya teng kasa yero iropupunoiya ara. Me sero auna benaung giti noyao iropupunoiya ara. ³⁹ Taungna susuwa awiya dekaongka oko mitiya. Name emora taung zo, pure eu wore taung zo, ni mamani taung zo, ou wo taung zo. ⁴⁰ Uritira taung aingso miteya, deka ayao ine tawingna taung aingso miteya. Arata uritira miteya auna simao awong zo, ora tawingna miteya awiya simao awong zo. ⁴¹ Warira waegao nung ewe, inona waegao nung ewe, arasara waegao awong ewe. Nupema arasara waegao awong dekaongka oko ara. Benaung giti waegatinowa ara.

⁴² Magayaora atu iropao auna susuwa awiya deka ayero mitiya ara. Mutao awiya sisigaore ara. Iropao awiya sisigao aung ara. ⁴³ Taung aingso mumutinonane awiya giso gege. Arata Tuwa Bayau mene uwai iropariniya amimene zo simao waegaore ara. Taung aingso mumutinonane awiya putoung aung. Arata iropao awiya putoungne. ⁴⁴ Mutao awiya tawing taungne. Nu-

pema iropao awiya uritira taungne. Tawingna taung mitiya, deka ayao ine uritira taung mitiya ara. ⁴⁵ Ge gayao zo eyero mitiya era,

Emo gitau kasa yena yazo nuna Adam

nung dubore ititire kasa yena ara. Arata Adam zo ago kasa yena yazo nuna Kristo, nung uritira ititire nasani nao tamaora maung yena ara. ⁴⁶ Arata uritira taung mene gitau oko kasa yero noiya. Tawingna taung mene gitau kasa noi aune uritira taung ago kasa yero noiya ara. ⁴⁷ Emo gitau kasa yena awiya nung tawing mene yao, arare tawingna emo yena ara. Arata emo ago kasa yena amimene zo uritira atu buna. ⁴⁸ Name tawingna atu nonane awiya Adam nung tawingna taung aingso puro nauna, aine puro nonane. Arata ago uritira atu narinenane awiya Kristo mene uritira taung aingso puro noiya deka aine puro narinenane. ⁴⁹ Arare tawingna emo auna benaung puro nonane deka ayero uritira emo auna benaung pumarinenane.

⁵⁰ Otao mani nana, sana nigipu. Tawingna taung naname mene Tuwa Bayaura napo topetao ine teng oko. Nupema taung gung yero tawing yao amimene nona oko gung yao auna maung yao ine teng oko ara.

⁵¹ Arare na ge pungyao zo keregairo sana nigipu. Name apakana oko mamagayero aung yarinenane. Ena mene seka mitarineya. Arata name apakana benaung zo yero aung yarinenane.

⁵² To baina ge sai mena sopine yero nonane ayero yarinenane. To ge sai mamagayao mene iropuro

yariniya, ayero gosinasani aune buro nuna yero neupu.

16

Ge nigao otao mani Yerusalem nape atu bogamasa nasani nauwa awiya eno moni pu dekaongna gaese sena.

¹ Ge nigao otao mani naname ena mene bogamasa yero nowa awiya eno moni pu dekaongna gatinenane auna ge sane. Tuwara dubu ena Galata provinsra atu nowa amimene yaese sewang yewa deka ayero yepu. ² Niye moni tamarineya awiya sero gosinasani Sande sero moni agewa dekaong-dekaong demese pugairo wori mene dowaya mitaise. Ayero oko yao naya na buro kasa yana moni yangtaka-betaka yari nasani buro baina yowi sero, ayero yaese sinena. ³ Na ninae-una atu buro emo niye yangtagairo pumarineya awiya awong igi gaero pugatinasani iyengtana yo iwaing nona ninae puro baung Yerusalem nape yarineya. ⁴ Arata moni baina yai giro na dema babarinena.

Paulo nung nunae-una babari sero be pugaina.

⁵ Na Masedonia provinsra baungno napo teuno aune nupema ninae-una bumarinena. Na gitau Masedonia provinsra atu napo teuno aune bumarinena, awiya gipu. ⁶ Ninae-una buro maingkoka narinenita, atu nana wito witaora be aung yariniya, awiya na oko gosinena. Arare niye nagibo nana-una na natu-natu babarinena awiya soremarineya ara. ⁷ Na yeme ninae-una atu maingkoka gege niye aune dema mitasani niye

giro mena yangdoro babao awiya awang sinena. Tuwa mene nigai auna teng na buro ninae-una atu nimoi nari sero sinena ara. ⁸ Na yeme Efeso nape etu mitana oregao iya be zo yazo nuna Pentekos be nugu yariniya ara. ⁹ Etu Tuwa mene ge tugata yaora buro yana me kasa yaise nagibo baina zo tami buro nana baina kasa niya. Arata Tuwara gera iwo witao neya.

¹⁰ Timoti mene ninae-una atu kasa yai niye nung otao yaya awang yaore oko naise. Na Tuwara buro yero nona deka ayero nung yero noiya ara. ¹¹ Arare ninae-una zo mene nung eno gai oko wosao yaise. Nung korayero iyengtaya iwaing kapetegairo nana-una bumae. Nung arita ge nigao otao mani ena bumaya gari mitena.

¹² Ge nigao otao naname Apolo nung ge nigao otao enane dema ninae-una bumaise sero be yaya sinena, arata eo oko yao yero niya. Nung be yeme eune okowata, ago be zore kotumai nuna-una teng yai giro aune ninae-una bumariniya ara.

Besugao ge.

¹³ Niye umo yero baingtiro tumo diyao auna tau yero dopepu. Ayero nasani bereya aung gewera yero neupu. ¹⁴ Nupema buro apakana awiya dubo monone nasani aune dema yepu.

¹⁵ Otao mani nana, ge zo niye eno sana nigipu. Niye Stefana awisore auna ge nigitinowa ara. Awong Akaya provinsra atu emo bauno Tuwara ge oko nigaore nunae Tuwara ge gitau nigawa. Nupema awong ge nigao dubu awiya sou yari sero eo yero nowa, awiya niye gosinowa. ¹⁶ Arare abena niye awong arita awong ena Tuwara ge eno

nasani awong aune dema buro yero nowa, awong awiya gipu gitau yao ninae yae. ¹⁷ Stefanato Fotunatas aune Akaiko awong nana-una kasa yeteya na dubo nana iwaing yetiya. Noeno oko, na niye gatena asinasani mitena awong bumeya na niye gaine yetena. ¹⁸ Awong dubo nana aune dubo ninae aune awiya kora yeteya iwaing yetiya. Niye emo ayao awiya gipu iwaing yae.

¹⁹ Tuwara dubu Asia provinsra atu nowa amimene niye arugatineya. Akuilato Priska aune Tuwara dubu garo nunato-una atu augatinowa amimene Tuwa eno yawa yawa nasani niye arugatineya. ²⁰ Ge nigao otao mani apakana amimene niye rugatineya. Niye nika niyetope Tuwa eno yawa yawa nasani wawong wina-ini yepu.

²¹ Na Paulo, na natope niye arugatinasani yazo nana gainena.

²² Zo nung dubo nuna Tuwara-una oko mitiya amimene kowara gerao yaise.

O Tuwa nanae, ning bung!

²³ Tuwa Yesura mono iwaing mene ninae-una atu mitaise.

²⁴ Niye Kristo Yesu aune tairo nowa, aeno dubora mono nana mene ninae-una atu teng yero mitaise.

TUWA YESU KRISTORA BOWI IWAING
The New Testament in the Zia language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Zia long Niugini

Copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zia

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5002a6bd-6e6c-5a91-9a70-756653b93329